

Duchovní knihovna. R. XXXI. Č. 4.

**Božská
prozřetelnost.**

Podává Jan Tagliaferro.

V BRNĚ 1911. :: :: :: CENA 50 hal.

:: :: Tiskem benediktinské knihtiskárny. :: ::

Benediktinská knihtiskárna v Brně

doporučuje a má na skladě tyto spisy:

Svatý Antonín Paduánský. Životopisný ná-
črtek. Napsal P. Bon. J. Wilhelm. Stran 256.
Cena 1 K 30 hal.

Blahoslavený Jan Sarkander. Dle spisu
Matěje Procházky sepsal Jan Tagliaferro. —
Stran 61. Cena 30 hal.

Březan, úctě svatého Josefa zasvěcený.
31 rozjímání pro lid. Napsal P. Bart. Giov.
Rossi. Stran 236. Cena 1 K 20 hal.

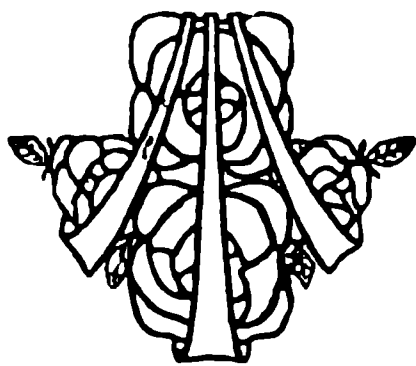
Cvičba v pokoře. Sepsal Joachim kardinál
Pecci, pozdější papež Lev XIII. Stran 35.
Cena 20 hal.

Cvičení maličkých ve svatém náboženství.
Napsal Per. Obdržálek. Str. 35. Cena 12 hal.

Božská «) «) «)
prozřetelnost.

Dle ctih. P. de la Colombière
» a Jana Künzle podává «

JAN TAGLIAFERRO.

»»» V Brně 1911. »»»

(Otisk ze „Školy Božského Srdce Páně.“) Tiskem
a nákladem Benediktinské knihtiskárny v Brně.

Nihil obstat.

Alois Stork, S J.

Imprimatur.

† Pavel, biskup.

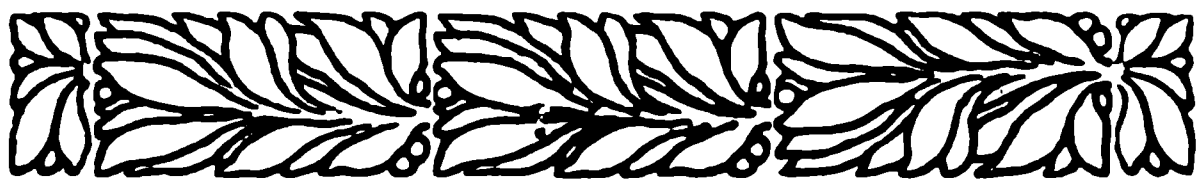
O B S A H:

Jak se máme vůči Boží poddati	20
Cvičba v oddanosti do Božské prozřetelnosti .	47
O modlitbě	75
Ódpustková modlitba	85
Litanie k Božské prozřetelnosti	86
Cvičení v oddanosti k Bohu	88

Opravy a dodatky.

Str. 4. ř. 2. sh. roz.: podstatou bez ohledu na mravní cenu jejich. — Str. 7. ř. 4. zd. dod.: praví, ačkoli mylně. — Str. 12. ř. 3. sh. a d.: nejpříjemnější, nejdokonalejší, nejšlechetnější, nejzáslužnější, roz. jako: velmi příjemná, velmi dok. atd. — Str. 22. ř. 11. zd. m. článek víry čti výrok Kristův. — Str. 44. ř. 14 sh. dod: Dle Mat 11, 11 nepovstal mezi zrozenci žen větší nad Jana Křtitele. — Str. 66. ř. 9. sh. čti: strastech. — Str. 69. ř. 11. sh. čti: jasněji; ř. 17. sh čti: ztroskotáním. — Str. 75. ř. 8. sh. m. jistým a nepopíratelným čti: velmi povážlivým; ř. 13. sh. m. jistě čti: skoro již; ř. 15. sh. m. zoufati čti: pochybovati.

Bez vůle a rozkazu Božího neděje se nic na nebi ani na zemi, mimo hřích. »Náhodou se nic neděje v celém životě našem,« praví svatý Augustin, »všudy Bůh jest původcem.« »Jáť jsem Hospodin,« praví sám ústy proroka Isaiáše, »a není jiného. Já působím světlo a tvořím tmu, činím pokoj a dopouštím zlé.« (Is. 45, 6.) A ústy Mojžíšovými již dříve řekl: »Já usmrtím, ale já obživím. Já raním, a uzdravím. (5 Moj. 32, 39.) A v písni Anny, matky Samuelovy, čteme: »Hospodin umrtvuje i obživuje, uvodí do pekel a zase vyvodí. Hospodin ochuzuje i obohacuje, poníží i povyšuje.« (1 Král. 2, 6.) Amos praví: »Zdali bude co zlého, jehož by Hospodin nečinil?« (Amos 3, 6.) Moudrý Sirach praví: »Dobré i zlé věci, život i smrt, chudoba i bohatství od Boha jsou.« (Sir. 11, 14.)

Snad namítneš, že se tu jedná jen o nemoc a smrt, zimu a teplo a jiné události, a nikoliv o to, co závisí od svobodné vůle lidské. »Neboť,« řekneš, »mluví-li kdo zle o mně, odnímá-li mi majetek, pronásleduje-li mne, nakládá-li zle se mnou, jak mohu takové jednání vůli Boží přičítati, Jemu, jenž nechce, aby křivda činěna byla, jenž zapovídá právě nepravost? Lze tedy viniti z toho jenom svobodnou vůli, nerozum anebo zlobu lidskou« Ale marny jsou všechny tyto zdánlivé důvody a důkazy, které uvádíš, abys se ohradil proti oddanosti do vůle Boží. Bůh zajisté sám výslovně oznámil, že bez Jeho vůle nic se neděje na světě, a přece uvěříš slovu Jeho, které svatou pravdou jest. Řeklť Davidovi: »Aj, já vzbudím proti tobě zlé z domu tvého.« (2 Král. 12, 11.) Pán Bůh nejlépe dal pocítiti, kdo jest původce utrpení, když Absalon povstal proti otci. Židé nemajíce této pevné víry, když byli do zajetí odvedeni a jiným neštěstím navštíveni, útrapy přisuzovali spíše svému osudu nebo jiným příčinám nežli vůli Boží. Ale prorok jim odpovídá: »Kdo je ten, jenž by řekl, že se co stává, (an) Pán toho nerozkázal? aneb že z úst Nejvyššího nevychází ani zlé ani dobré? Myť jsme neprávě činili a k hněvu tě

popuzovali: proto jsi ty neúprosný.«
(Pláč Jer. 3, 37, 38, 42.)

Když naše dobré jméno podezřívají, naše jmění kradou, dům náš spálí, nás poličkují nebo jinak nám ubližují, přisuzujeme to vůli Boží! Jsou to rány ruky Jeho a vůle nařízení Jeho Prozřetelnosti.

»Jak může Bůh takové skutky chtít,« tážeš se, »když vždycky hřích při tom jest? Jaký podíl má v tom Ten, jenž jest nejsvětější a proto nemá společnosti s hříchem?« Při lidských skutcích sluší dvě věci rozeznávat. Předně pohyb aneb vnější skutek; pak nezkrocenost vůle, která přikázání Boží opouští.

Když tě někdo ztýrá nebo zle o tobě mluví, dvojího je tu dbáti, předně pohybu ramene nebo jazyka, pak úmyslu, jenž pohyb řídil. Leč pohyb ramene nebo jazyka o sobě není ještě hříchem, proto Bůh může býti a jest původcem těchto pohybů. Žádný člověk, žádná bytost nemá bytí ani pohybu od sebe, ale od Boha, jenž v něm a jím jedná. Zloba však pochází od člověka samého, a tato jediné jest hříchem. Na ní Bůh nemá podílu, on ji toliko dopouští, aby nezkracoval svobodné vůle a svobodného úsudku lidí.

Pán Bůh sůčastňuje se našich činů jen tolik, že jest jejich podstatou. Ale dále nepokračuje; on jest dalek zloby, která se děje, již původem jsme sami. On chce ti odňati čest a jmění, jehož zneužíváš; On však se nesůčastňuje hříchu utrhače a zloděje, jenž ti je odnímá. Příklad to lépe vysvětlí. Soudce pravým a spravedlivým výrokem odsuzuje zločince k smrti. Kat jest však nepřitelem zločince, nevykonává popravu z povinnosti, nýbrž z nenávisti a mstivosti. Zřejmo jest, že soudce nikterak podílu neměl ve hříchu kata. Vždyť soudce neví, že hřích spáchán, nýbrž že spravedlivosti dosti učiněno bylo. Podobně nesůčastňuje se Bůh zloby člověka, jenž tě pomlouvá a okrádá; nepravost jest jeho vlastním činem. Řekl bych, Bůh tě chce pokořiti a tvých statků zbaviti, aby tě osvobodil z neřestí a ke ctnosti tě přivedl; úmysl tento hodný dobroty Boží, jež by tisícerymi jinými prostředky mohl dosíci, nemá účasti na hříchu člověka, jenž Mu jest nástrojem. Hřích tě nikterak nesnižuje a neochuzuje, nýbrž ztráta cti a jmění. Hřích škodí jen pomlouváči, utrhači a zloději samému, jenž se viny dopouští. Tak nám jest rozlišovati, co Bůh s lidskou pomocí činí, a co vůle lidská ještě přičiňuje.

Svatý Řehoř nám tutěž pravdu vysvětluje jiným způsobem. Lékař předpisuje pijavice. Zvířata tato sama všecku krev nemocného by vyssála a tak se nasýtila, že by ani krůpěje krve nezůstalo. Ale lékař chce dáti jenom zlou krev vyssát a tak nemocného uzdravit. Proto nemá úmysl lékaře nic společného s tím, co by pijavice učinily, kdyby sobě byly ponechány. Jak lékař užívá pijavic, tak užívá Pán Bůh lidí. Nemocný se nemoutí nad chtivostí zvířátek, nemyslí, že by byla tak zlá; naopak přemáhá odpor svůj proti nim; chrání a podporuje činnost jejich dobře věda, že déle ssáti nebudou, než jak lékař za potřebno uzná. Podobně nesmíme se pozastavovati nad náruživostí těch, kterým Pán Bůh dal moc, aby nám příkoří činili. Nedbejme jejich zlých úmyslův a střežme se vši nechuti k nim. Neboť ať jsou kdožkoliv, jsou toliko léky v ruce Boží, jehož dobrota, moc a moudrost jest nekonečná. On jim nedovolí dále jíti, nežli jak nám prospívá. Vlastní zájem měl by nás přiměti, abychom předcházeli jejich styky, a neodporovali jim; jsouť jenom prstem Božím. Tak se děje s každým tvorem. Nemohli by nám škoditi, kdyby jim nebyla moc dána shůry.

Toto učení věřily všechny duše osvícené, čehož skvělým důkazem nám je trpitel Job. Ztratil děti a jmění; z nejvyššího štěstí klesl do nejhlubší bídy a říkal: »Hospodin dal, Hospodin vzal: jak se Hospodinu líbilo, tak se stalo: buď jméno Hospodinovo pože-
hnáno.« (Job 1, 21.) »Vidíte,« vykládá sv. Augustin, »že tento muž veliké tajemství dobře pochopil; neříkal: Hospodin mi dal dítky a statky, nepřítel mi je vzal; nýbrž: Hospodin dal, Hospodin vzal: jak se Hospodinu líbilo, tak se stalo, a ne jak se nepříteli líbilo.«

Pozoruhodný je též příklad Josefův. Bratří prodali jej z nenávisti, a přece přísuzoval to vše svatý praotec božské prozřetelnosti řka: »Pro zachování vaše poslal mne Bůh do Egypta... Předdeslal mne Bůh, abyste zachování byli na zemi... Ne vaší radou, ale vůlí Boží sem poslán jsem.« (1 Mojž. 45, 7.)

David, pronásledován a pohaněn jsa Semejem, vidí v chování odbojného poddaného skutek prozřetelnosti. Dva-
kráte zdržoval své věrné, aby jej ne-
urazili řka: »Nechte ho, ať zlořečí; neboť Hospodin přikázal mu, aby zlořečil Davidovi.« »Nechte ho, ať zlořečí vedle rozkázání Hospodinova.« (3 Král. 16, 10. 11.)

A Spasitel náš, jenž s nebe sestoupil, aby nás slovem i příkladem učil, neřekl-li Petrovi, jenž veden jsa nerozvážnou horlivostí nechtěl nechatí Jej trpěti, a vojáky zadržoval: »Což nemám pítí kalicha, kterýž mi dal Otec?« Ukrutných bolestí svého umučení nepřisuzoval židům, kteří jej obžalovali; ani Jidášovi, jenž ho zradil; ani Pilátovi, jenž ho odsoudil; ani katanům, kteří ho trýznili; ani zlým duchům, kteří popuzovali tyto nešťastníky; nýbrž Bohu samému. Ale ani Boha nenazýval přísným soudcem, nýbrž Otcem, jemuž něžnou láskou oddán byl.

Nepřisuzujme tedy nikdy své ztráty, své starosti, svého zármutku a svého ponížení ani duchu zlému ani lidem, nýbrž pravému prameni, Bohu. Jinak bychom jednali jako pes, jenž svůj hněv vylévá na kameni nedbaje ramene, jež kamenem hodilo. Nemluv proto: Ten neb onen jest vinen mým neštěstím, pro něho jsem přišel na mizinu. Tvoje utrpení není dílem lidským, nýbrž Božím; a o tom přesvědčen buď, že Bůh vždy s nekonečnou moudrostí jedná, maje jistý svatý a vznešený cíl.

Mnozí slavní učenci praví: »Všecka díla jeho jsou v každém směru tak dokonalá a dobrá, že nemohou býti lepší a dokonalejší.« Dle pokynu sv. Basilia

má nás vésti myšlenka, že jsme tvorem dobrého Otce, jenž nám v nejmoudřejší prozřetelnosti všecko dává, aby se nám nic nepříhodilo bez jeho vůle. Královský pěvec praví: »Velicí jsou skutkové Hospodinovi, vyhledání ke všem vůlem jeho.« (Žalm 110, 2.) A právě v tomto poměru prostředkův a účelů jeví se moudrost jeho. »Dosahá mocně od konce až do konce, a řídí všecko líbezně.« (Moudr. 8, 1.) Zázračným řízením lidí spravuje: vede je silně k spáse, nenutíc, násilí nečiníc, mírně, ale i opatrně. »Ty, Panovníče mocný«, volá mudřec, »s tichostí soudíš a s velikou zdrželivostí spravuješ nás.« (Moudr. 12, 18.)

Ty máš moc neobmezenou, již nemůže nic odporovati, a přece neužíváš této moci neobmezené proti nám. Jednáš s námi nejvyšš dobrotivě. Řídě se naši přirozeností ráčíš každého ustanoviti na místo, kde nejlépe může pracovati pro svou spásu. Řídíš nás s šetrností jako živé své obrazy, jako bychom byly osoby vysokého rodu, jimž se nepřikazuje jako otrokům hlasem přísným, nýbrž slovy zdvořilými a uctivými. Zacházíš s námi pečlivě, jako nádoby křišťálové se dotýkáme, aby se nerozbila. Je-li pro naši spásu prospěšno aneb potřebno, abys nás zarmoutil, na nás nemoc seslal, nás

ztrátou navštívil, nás bolestem vydal, jednáš opatrně a šetrně s námi. A opravdu! Jako lékař, nucen jsa odnítí králi úd, nejvýš opatrný jest, aby mu více bolesti nezpůsobil, než nevyhnutelně třeba, tak jedná Bůh s námi jako s tvory vznešenými, jichž si velice váží. Velmi pečlivě přikládá obvazek na ránu naši a mírní co možná trpkost léků.

Konečně sesílá nám Bůh zkoušky jenom k šlechetnému a svatému účelu, ku své cti a slávě, k naší spáse a našemu zdokonalení. Jsa sám dobrotou, přivínuje tvory k sobě, aby je zdokonalil a jim vlastnosti a lesk svatosti vtiskl. A poněvadž právě nás lidi neskončeně více miluje, než všechny jiné tvory, láska jej nutká, aby jenom naše dobro chtěl. Proto jest vše, co nařizuje a dopouští úplně přiměřeno našim silám a schopnostem.

Nermuťme se tedy časnými protivivstvými, poněvadž je Bůh seslal ve své moudrosti a jim meze vykáže, jako moři. Zdá se chvílemi, jakoby moře ve své vzteklosti veškeru zem potopit chtělo, a přece bez zvláštního rozkazu Božího nepřekročí meze břehů a tříští svou sílu na mělkých písčínách. Tak ustanovil Bůh všem protivivstvím meze, aby nás neznížily, nýbrž zachránily. A právě proto

čítáme je k nejdůležitějším lékům, jichž nám Bůh poskytuje. »Věrný jest Bůh,« praví apoštol, »který nedopustí vás pokoušeti, nad to, co můžete snést.« (1 Kor. 10, 13.) Takové zkoušky jsou nevyhnutelně potřebny, a sami bychom byli si nepřáteli, kdybychom je odmítali. Podobni jsme kameni mramorovému v ruce sochaře, jenž jej musí okřesat a vyhladit, aby z něho utvořil krásnou sochu. Bůh chce z nás vytvořiti svůj vlastní obraz. Budme klidni, když nás obdělává a můžeme býti ubezpečeni, že údery dle pravidla umění vede a ani jeden nebude, jehož by nebylo třeba k jeho záměrům, jenž by neprospíval našemu posvěcení. Neboť »vůle Boží jest posvěcení vaše« (1 Thes. 4, 3).

Za tím účelem jedná Bůh takto s námi. Co velikého ku své cti a k naší spáse učinil by z nás Bůh, kdybychom se neprotivili! Běh hvězd jest tak pravidelný, krásný a užitečný, proto že hvězdy moci Boží neodporují. Tím právě hlásají nám slávu Boží a udržují pořádek všehomíra. Kdyby dráhy vykázané opustily, do nepořádku by upadly a celý vesmír by s sebou strhly. Totéž lze říci i o duši lidské vzhledem k Bohu. Dá-li se Bohem vésti, jsou všechny schopnosti její, všechny údy těla, vůbec vše v člověku, v tomto

malém světě, v dokonalém souladu; ale vše přijde do nepořádku, jakmile vůle člověka vůli Boží opustí.

Nejjistější učení spásy jest, že dokonalost záleží v souhlasu naší vůle s vůlí Boží. Čím více se podrobujeme, tím více pokračujeme; čím více odporujeme, tím více klesáme. Sv. Teresie, světlo své doby, řekla svým dcerám: »Kdo se chce horlivě modliti, umiň si, své potřeby uvésti v souhlas s vůlí Boží. Budte přesvědčeny, že v tomto souhlasu spočívá nejvyšší dokonalost, jaké lze dosíci; a ten, jenž se horlivě v této poddanosti cvičí, bude největšími dary Božími obdařen a nejrychleji v duchovním životě pokročí. Jiných tajemství není, a v tom jedině obsaženo naše štěstí.« Vypravuje se, že bl. S o c i n a z řádu sv. Dominika u vidění do nebe vtržena byla, aby spatřila štěstí blažených. I viděla duše mezi kůry andělskými dle stupně jejich zásluh. Zpozorovala též některé, které za života znala, mezi serafíny. Když se tázala, jak se tito povznesli k tak vysokému stupni, odpověděno jí, že se tak stalo, protože vůle jejich vždy byla sjednocena s vůlí Boží. Jest-li tedy tento souhlas povznáší nás v nebi k nejvyššímu stupni blaženosti, nutně z toho vyplývá, že i zde vede k nejvyššímu stupni milosti, a že jest

nejbezpečnějším základem nejvyšší dokonalosti, jaké člověku lze dosíci.

Oddanost do vůle Boží jest opravdu nej příjemnější obět, již člověk přináší; jest nejdokonalejším úkonem lásky, nejšlechetnější a nejzáslužnější ctností. Není pochybnosti, že člověk touto oddaností v každém okamžiku si právě tolik pokladů získá, co mnohý jiný dlouholetou námahou. Příběh jednoho svatého řeholníka nám to dokazuje. Světec tento nelišil se vnějšími skutky nikterak od svých spolu-
bratří, kteří s ním v klášteře bývali, a přece dospěl k takové dokonalosti, že uzdravoval nemocné, kteří se dotýkali jeho roucha. Představený kláštera řekl mu, že se velice diví, jak zázraky koná, když se více nepostí, nebdí a nemodlí, než-li ostatní bratří, a že by rád věděl toho příčinu. Dobrý řeholník odpověděl, že se sám ještě více tomu diví a že příčiny sám neví. Zdá se mu, že by důvodem jediným bylo, že vždy se snažil, aby chtěl, co Bůh chce. Proto mu Bůh udělil milost, aby své vůle si nevšímaje s vůlí Boží se spojoval, a vše činil dle vnuknutí shůry ve věcech nepatrných i důležitých. »Štěstí mne nevynáší,« pokračoval, »neštěstí mne neschvátí, neboť vše přijímám z ruky Boží, neváhaje dlouho. Neprosím nikdy, aby se něco stalo dle

mé vůle, nýbrž jak Bůh chce, a všechny moje modlitby k tomu směřují, aby Jeho vůle se děla na mně i na všech tvorech.«

»Jak?« tázal se dále představený, »nebyls rozrušen, když nedávno nepřítel zapálil naše stodoly s obilím i dobyt看em, který nám měl živnost poskytovat?«

»Nikoliv, otče,« odvětil, »naopak v takových případech Bohu za to děkuji, věřímť pevně, že to dopouští jen ku své cti a slávě a k naší spáse. Nedbám, máme-li mnoho aneb málo živnosti, vímť, že důvěřujeme-li v Boha, nás právě tak uživí kouskem chleba, jako velkou zásobou. Tak jsem vždy klidný a spokojený, ať se cokoliv přihodí.«

Opat nedivil se již, že tento řeholník konal zázraky, poznáv jeho dokonalou oddanost a velikou důvěru.

Shoda vůle naší s vůlí Boží působí nejen naši věčnou spásu, ale oblažuje nás již zde na zemi. Jí nabýváme největšího pokoje, jakého v životě dojíti lze: zemi nám mění v ráj.

Alfons Veliký, král Aragonský a Neapolský, velmi moudrý a učený mocnář, znal tuto pravdu výborně. Otázán byv, koho pokládá za nejšťastnějšího na zemi, odvětil: »Toho, jenž se úplně oddává řízení Božímu a vše, štěstí i neštěstí, z ruky Boží přijímá.«

U Isaiáše proroka dí Bůh: »Ó bys byl šetřil přikázání mých: byl by učiněn jako řeka

pokoj tvůj.« (Is. 48, 18.) Elifaz řekl Jobovi: »Poddej se Bohu a měj pokoj, a v tom budeš míti užitky výborné, . . a bude Všemohoucí proti nepřátelům tvým . . . a tehdáž nad Všemohoucím rozkoší oplývati budeš« (Job 22, 21. d.). A při milostném narození Spasitele pěli andělé: »Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj lidem dobré vůle.« (Luk. 2, 14.) Lidé dobré vůle jsou oni, kteří vůli svou poddávají vůli Boží. Jinak by vůle jejich byla nepochybně zlá.

Abychom požívali toho dokonalého pokoje, jenž převyšuje všeliký smysl, nesmí nic odporovati našim přáním. Vše dle přání se dítí má; a kdo dojde toho štěstí, jako ten, jehož vůle s vůlí Boží sjednocena jest? A vskutku děje se vše, co Bůh chce, úplně a dokonale, a nic se neděje, čeho nechce.

Výmluvný Salvian dí: »Miním, že není na světě lidí šťastnějších nad spravedlivé, protože se jim jen to přihází, čeho si přejí. Jsou sice poníženi, opovrženi, ale oni chtějí tak býti; jsou chudi, ale ze své chudoby se radují. Jsou vždy velmi šťastni, třeba by je největší příkrostiti zastihly; nemohli by býti šťastnější a spokojenější, než-li jsou, poněvadž vědí, že se tak mají, jako si přejí.« »Ne-

zarmoutí spravedlivého, což by se koli přihodilo jemu,« dí Písmo sv. (Přísl. 12, 21.)

Nelze však upříti, že v přirozenosti naši cítíme odpor při myšlence na útrapy, nízkost, hanbu a chudobu. Jest zázrakem milosti, že můžeme šťastnými býti, i když nás zlo svírá. Ale tyto zázraky může každý sám poznati, když se snaží ve všech věcech vůli Boží se poddati. Jest Bohu ku cti a chvále, když s osudem svým spokojeni jsou, kteří se velkomyslně jeho službě věnují.

Snad se tážeš, je-li tomu tak, jak lze vysvětliti slova božského Spasitele: »Chce li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám, a vezmi kříž svůj, a následuj mne.« Odpovídám: Žádá-li božský Mistr, aby učedníci jeho sebe zapírali a kříž svůj na sebe brali, slibuje jim s přísahou, že jim mimo života věčného udělí stonásobně všechno, co byli opustili. Ano ještě více. Vždyť slibuje, že jim ulehčí břímě kříže, až bude snadno; neboť praví, že jeho jest sladké, a dodává, že břímě jeho jest lehké. Necítíme-li slasti jeho Ježíše Krista, ani úlevy břemena Jeho, jest toho příčinou, že jsme ho na sebe náležitě nevzali, že jsme sebezapřeli, že jsme všechno nikoliv ve světle víry, ale světským svým zrakem pozorovali. Božské světlo způsobuje, že Boha chválíme, ano dle slov sv. Pavla

»žádá toho od nás.« Jest základním kamenem neskončené radosti, kterou dle téhož apoštola, vždycky míti máme.

Tauler, zbožný a učený kněz řádu sv. Dominika, vypravuje nám o podivuhodném příkladě tohoto učení. Toužil velice, aby v ctnosti pokroky činil. Nedůvěřuje ve svou sílu a moudrost, prosil Boha celých osm let, aby mu některým služebníkem svým ukázal nejjistější cestu k nebi. Když jednoho dne si toho zvláště vroucně přál a Boha vřele prosil, aby ho vyslyšel, řekl mu hlas jakýsi: »Jdi na cestu ke kostelu a tam nalezněš, koho hledáš.« Ihned šel. Tam spatřil jenom žebráka v hadry oděného, s bosýma nohama. Ubožák, jak se zdálo, spíše tělesné pomoci potřeboval, než aby udílel duchovní rady. Ale Tauler šel k němu a pozdravil ho: »Dobrý den!« »Děkuji ti za pozdrav,« odvětil žebrák, »ale já se nepamatuji, že bych byl kdy měl zlý den.« »Tak ti přeji,« děl Tauler, »aby ti Bůh k dobrým dnům, které jsi měl, přidal všelikého štěstí.« »Děkuji,« řekl žebrák, »ale věz, že jsem nikdy nebyl nešťasten a že v mém životě žádná nehoda mne nepotkala.« »Dejž Bůh,« zvolal Tauler udiven, »abys při všem štěstí svém došel věčné blaženosti! Ale přiznávám se, že smyslu slov tvých

dobře nerozumím.« »Ještě více se podivíš,« řekl žebrák, »když dodám, že nikdy, ani nyní, nejsem bez štěstí.« »Tvá řeč mne překvapuje,« odvětil Tauler, »mluvíš tajemně; buď tak laskav a mluv zřejmě.« Pak vysvětloval žebrák takto: »Pravil jsem, že jsem nikdy neměl zlého dne; a dnové naši jsou vskutku jen tehdy zlí, když jich neužíváme, abychom poddaností Boha uctívali. Jsou vždy dobří, když je jemu zasvětime, ať nám se přihodí cokoliv; a s Jeho milostí vždy tak lze činiti. Jsem, jak vidíš, churavý žebrák v největší chudobě. Chodím světem bez opory, bez útulku; trpím mnoho strastí na této cestě; trpím-li hlad, když nedostanu almužny, chválím za to Boha. Když déšť, kroupy a bouře mne skličují nebo jsa polonahým zimou se třesu, děkuji za to Bohu. Když mnou lidé opovrhují jako bídákem, velebím za to božskou velebnost. A co vytrpím příkrého, přirozenosti odporujícího, zdali mne lidé přijímají aneb odmítají, za všechno chválím Boha a svou vůli Jeho vůli podrobují. A tak za všechno velebím jeho svaté jméno. Proto jsou dnové pro mne dobří; neboť neštěstí nečiní jich zlými, nýbrž netrpělivost, která vychází z odbojné vůle, která se necvičí, jak se sluší, aby Boha stále chválila a velebila.

Dodal jsem, že jsem nikdy nebyl nešťasten, že mi nikdy nehoda se nestala; sám se přesvědčím, že dím pravdu. Za šťastny se přece pokládáme, když vše, co se nám přihodí, tak dobré a příznivé jest, že si nic lepšího nepřejeme. Viz, bratře! Tak šťasten byl jsem vždycky. Divíš se? Ale přece jest pravda, co pravím, a ty to pochopíš. Bez vůle Boží nestane se nám nic, a co Bůh chce, jest pro nás vždy nejlepší. Z toho plyne, že za šťastna se považují, ať cokoliv od Boha dostanu nebo s jeho dovolením lidé mi dají. A opravdu, jak bych nebyl šťasten, jsa přesvědčen, že vše, co se mi přihodí, jest nejpríznivější a nejvýhodnější pro mne.«

Tauler podivil se hluboké moudrosti žebrákově a prosil jej, aby mu řekl, jak toto divné učení, jež ho šťastna činí, ve skutek uvádí. Žebrák odpověděl: »To se stává tím, že s Bohem žiji, jako syn s Otcem, jenž miluje dítky. Nezapomínám nikdy, že tento moudrý a mocný Otec ví, co se jim hodí, a že jim to dává. Co se mi přihodí, přijímám jako dar, jenž mi jest vhodnější než každý jiný, ať to citům člověka vnějšího odporuje nebo lahodí, ať je to hořké nebo sladké, v očích lidských čest anebo hanbu přináší, ať to zdraví slouží nebo škodí.

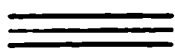
A při tom jsem spokojenější se vším, cokoliv se stane, než bych jinak mohl býti. Vše, co zažiji a zkusím, je tak mým štěstím a já děkuji za to Bohu.«

»Vysvětli mi ještě,« řekl Tauler, »svoji třetí odpověď, že nikdy nešťasten jsi nebyl a ani nejsi.«

»Výklad není snadný, ale doufám, že tě uspokojím. Víš, že za šťastného považují lidé takového, jehož vůle a přání se vždy plní. Bezpochyby není člověka, jenž by dle zásad toho světa žil a při tom dokonalé blaženosti požíval; taková blaženost popřána toliko nebešťanům, kteří sjednoceni s vůlí Boží žili a zemřeli. My jsme povoláni již zde na zemi podíl bráti na této blaženosti, a to se děje shodou naší vůle s vůlí Boží. Kdo tuto shodu provádí, bývá provázen rozkošným mírem, jenž jest předtuchou nebeského štěstí. A nemůže ani jinak býti. Kdo chce, co Bůh chce, nenalézá překážky pro svou vůli, a všecka přání, spojená se zálibou Boží, se vyplní. Takový člověk jest opravdu šťasten, ano blažen. To jest blaho moje, má jediná, všecka radost. Ve všem, co se Bohu líbí, mám více zalíbení a radosti nežli člověk, jehož přání a žádosti se vyplňují.«

Tyto výklady naplnily Taulera novým obdivem nad vznešenou moudrostí toho žebráka.

Tážeš se, jak máme konati tuto shodu vůle naši s vůlí Boží. Odpovídám: Ve všech záležitostech. Nezustávejme při častých a velikých, ale všechny v to zahrnujme!

Jak se máme vůli Boží poddati.

I. V souhlasu s vůlí Boží chťejme horko, zimu, déšť, kroupy, bouřku a hromobití, přívaly a zuřivost živlů. Přijímejme každé počasí, jaké Bůh sešle; nereptejme v netrpělivosti a zlosti, střežme se, mluvíti: „To je počasí — k zoufání.“ Taktéž se varujme jiných slov jevících nespokojenost. Ale nejen chťiti máme počasí, jaké jest, protože je Bůh učinil, ale při všem nepohodlí, jež nám působí, rcemež s třemi mládenci v ohnivé peci babylonské: „Dobrořečte studeno i horko, ledové a sněhové, blýskání a oblakové Pánu, chvalte a nade všecko vyvyšujte ho na věky.“ (Dan. 3, 67. d.) Nerozumní tvorové plní svou

povinnost tím, že konají vůli Boží, a právě tímž prostředkem my jej chváliti a ctíti máme. Totéž počasí, které nám jest obtížno, jiným jest užitečno. Třebas nám překáží něco vykonati, ale jiným právě k tomu prospívá. A kdyby i toho všeho nebylo, zdaž nepostačí nám vědomí, že vše slouží ku cti a chvále Boží, a že On tak chce? V životě sv. Františka Borgiaše, třetího generála Tovaryšstva Ježíšova, máme toho doklad. Světec šel do kteréhos domu tovaryšstva a přišel tam právě, když všichni spali. Venku byla krutá zima, sněžilo, a dlouho bylo mu u brány tlouci. Konečně otevřeli a omlouvali se, že ho neslyšeli a proto tak dlouho ho nechali čekat při špatném počasí. Světec však odvětil, že se velice potěšil myšlenkou, že Bůh sám nechává sníh tak hustě na něho padati.

P ř í k l a d. Jsi-li poddán Bohu, získáš i na časných statcích. Jak jest taková poddanost Bohu milá. důkazem toho jest rolník, o němž v životě poustevníků se vypravuje. Role jeho vynášely více než role sousedů. „Nedivte se tomu,“ řekl jim, když se tázali po příčině, „já mám roční dobu i počasí podle přání.“ Překvapeni jsouce dotírali na něho, aby jim vy-

světli, jak se to děje. I řekl: „To se děje proto, poněvadž nechci jiné no počasí, jako Bůh; a poněvadž chci, co jemu libo, dává mi žeň, jaké si přeji.“

2. Poddávejme se vůli Boží ve všech veřejných nehodách, jako ve válce, hladě a moru a ctěme s nejhlubší pokorou tyto metly spravedlnosti Boží. Jakkoli přísnými se zdají, přece s pevnou důvěrou věřme, že Bůh by jich neseslal, kdyby z nich nevzešlo dobro. A vskutku! Kdo sčítá duše, které zármutkem a utrpením se zachrání, které jinak by zahynuly! Kdo sčítá ony, kteří v kříži a bolesti k Bohu se obracejí a slítoostí nad svými hříchy umírají! Co se nám metlou a trestem býti zdá, jest často velkým dobrodiním a milosrdenstvím.

Uvažujme často článek víry, že i vlasy na hlavě jsou sčítány a ani jeden nepadne bez vůle Boží. To znamená, že i nejmenší, co se nám přihodí, Bůh chce a přikazuje. Jsouce proniknuti touto pravdou, poznáme, že v době veřejné nehody nemáme se více báti, nežli jindy. Bůh nás ve všech nehodách může skrýti na bezpečném místě; ale, líbí-li se mu, všecky strasti na nás může dopustiti, když

všichni vůkol jsou veseli. Proto snažme se jedině, abychom se Bohu líbili. To způsobí nepochybně shoda naší vůle s vůlí Boží. Z Jeho ruky přijíme všechno, co nám sešle; tím nabudeme veliké moci nad srdcem Božím. Dojat naší pokornou a důvěrnou oddaností, udělí nám za všechna utrpení největší zásluhy aneb nás ušetří úplně.

P ř í k l a d. Attila, král hunský, zaplavil Galii nesmírným vojskem. Sám sebe nazýval bičem Božím, domýšleje se, že poslán byl, aby trestal hříchy a nepravosti národů. Zuřivosti jeho již zakusila města Remeš, Cambrai, Besáncon, Auxere a Langres, na to se ubíral do Troyes. Obyvatelé města byli sklíčení a zarmoucení. Sv. Lupus, biskup toho města, spoléhal na ochranu nebeskou; oděn v roucho biskupské, provázen duchovenstvem, s křížem v čele zástupu, šel vstříc Attilovi. Došed k němu, tázal se, kdo by byl. „Jsem bičem Božím,“ odvětil Attila. „Bič Boží budiž nám vítán,“ řekl sv. biskup a kázal brány města otevřít. Když vojínové do města vešli, způsobil Bůh, že prošli, aniž v čem ukřivdili obyvatelům. P. Rodriguez dokládá: „Ačkoliv Attila byl opravdu bičem Božím, přece Bůh nechtěl, aby

byl bičem těm, kteří ho přijali s takovou poddaností.“

3. Jsi-li otcem aneb matkou, ponechej na vůli Boží, kolik dětí ti dá a jakého rodu jsou. Pokud lidé horliví byli ve víře, považovali četnou rodinu za požehnání a dobrodiní nebes, a Bůh jim byl více otcem dětí než oni. Nyní však, kdy víra mnohdy uhasla, když lidé bez Boha žijí a Boha se jenom bojí a jeho prozřetelnosti se nesvěřují, sami musí snášeti břímě rodiny. Poněvadž prostředky lidské, sebe větší a jistější, vždycky obmezeny a nejisty jsou, hrozí se mnozí, když se rodina množí. Pro ně je to neštěstím, které je rmoutí, a stálým zřídlem starostí, které jim život ztrpčují. Jak by bylo jinak, kdyby oživeni byli vírou, že Bůh otcovsky pečuje o ty, kteří se dětinně a důvěrně jeho vedení svěřují.

Chceš-li se o tom přesvědčiti, buď pln dětinné zbožnosti, a doznáš, co sv. Pavel o dobrotivém Bohu praví: „Mocen jest Bůh všelikou milost hojnou učiniti ve vás, abyste ve všem vždycky všeliký důstatek majíce, rozmáhali se ke všelikému dobrému skutku.“ (II. Kor. 9, 8.)

Abys podíl měl v těchto zásluhách, snaž se s Bohem spolupracovati, vy-

chovávaje dítky dle jeho srdce zvláště dobrým příkladem. Měj tolik odvahy, abys horlivě nepečoval o jiné věci; neboť jediné — dítky dobře vychovat. — jest cílem tvých tužeb a starostí. I můžeš býti uspokojen a ubezpečen, že Bůh o tebe pečuje, byť dítek bylo sebe více. On bude bdíti nad nimi, řídití bude srdce jejich a vše k blahu jejich uspořádá. To vše způsobí tím divnějším způsobem, čím věrněji je chrániti budeš světské smyslnosti a jejich budoucnost vložíš do Jeho rukou.

Pečlivě bdi nad sebou a ničeho neopomíjej, co by dítkám ke ctnosti prospělo. Poddaně naslouchaje vůli Boží, pomáhej jim kráčetí po cestě, která jest jim určena, ať je to cesta odloučenosti aneb život ve světě. Věř též, že tak ve světě jako v zátíší tvé naděje v pravý čas krásně se splní, můžeš-li ovšem říci, že si jediné přeješ, abys se Bohu líbil a dítky své pro Něho vychoval.

4. Podobně a s týmiž úmyslem sná-
šejme ztráty peněžní a jiné škody svých
zájmů. Taktéž zaplaťme, i když zdán-
livě nespravedlivě od nás peníze žádají
aneb za podmínek obtížných; když nás
na př. nutí, abychom něco po druhé

zaplatili, a nemáme důkazů o tom, že jsme již zaplatili; když máme platiti dluhy za jiné, za které jsme zaručili, aneb cla a daně různé atd. Má-li kdo moc peníze od nás požadovati, a činí-li tak, pak chce to Bůh. Představme si, že Bůh tyto peníze od nás žádá, a Jemu je skutečně dáváme, když platíme s úmyslem, abychom se Jemu zalíbili, poddávající se vůli Jeho. Kolik milostí slíbeno těm, kteří takto jednají! Chceš si to znázorniti? Představ si dvě osoby; jedna z nich z oddanosti do vůle Boží zaplatí přílišný, nespravedlivě žádaný obnos; druhá dá dobrovolně stejný obnos jako almužnu. Jakkoli veliké jsou zásluhy almužny, záslužnější jest skutek oné osoby, která obět peněžní přináší ne dle vlastní vůle, ani pro vyvolenou osobu, nýbrž v duchu oddanosti do vůle Boží. Poněvadž na tento skutek svobodná vůle nepůsobí, jest v očích Božích čistější a příjemnější; a jestli dle Písma sv. a zkušenosti všech věků almužna přehojné požehnání rodinám přináší, zmíněným právě skutkům ještě hojnější účinky příslušejí.

5. I v chudobě a všech jejích následcích a obtížích se do vůle Boží odvzdávejme. Poddanost tato bude nám

snadnější, když nabudeme povinného přesvědčení, že nad námi Bůh bdí jako otec nad dítkami, že On nás do toho stavu uvedl, poněvadž nám prospěšný jest. Pak nám chudoba nebude obtížna, anebo my nebudeme chudoby cítiti, když nouzi, kterou trpíme, za lék budeme považovati.

Mocný král dítko nemocné podrobí životu přísnému, jakého třeba, aby dítě ozdravělo. Mladý králevič, když musí nechutné, prosté pokrmy požívati, bude snad soudit, že opravdu chud jest? Bude pečovat o pokrm a oděv pro budoucnost? Aneb bude někdo jiný jej za chudáka považovati? Každý ví, že povolán jest, by kdysi převzal ho-hatství svého otce, že mu nebude již zapovězeno jeho užívati, jakmile zdraví dovolí, by ho beze škody užíval.

A my nejsme-li dítky Nejvyššího, Všemohoucího, spoludědicové Kristovi? Může se nám něčeho nedostávati? Kdo za dítko Boží od Boha přijat byl a láskou dětinnou za to se vděčným prokazuje, od té chvíle má právo k tomu, co Božího jest. Pak náleží nám vše. Ale nám není prospěšno, abychom všeho užívali, nýbrž nám více prospívá, když se nám mnohého nedostává. Nemysleme, že pro nedostatky, které nám

jako léky jsou uloženy, něčeho prospěšného se nám nedostává, nýbrž věřme pevně a důvěrně, že Otec náš nám jistě dá vše, co nám potřebno a spasitelno jest. A božský Mistr řekl lidu: „Jestliže tedy vy, zlí jsouce, umíte dobré dary dávatí synům svým; čím více Otec váš nebeský.“ (Luk. II, 13.) Toť jest nedotknutý článek víry, a kdybychom obavy v té příčině pevnou vírou neodmítali, byli bychom tím vinnější a k Pánu Ježíši nespravedlivější, že učení své o tom na mnoha místech Písma sv. přesně vysvětlil a určité sliby učinil. Dal slovo své a vyplní je s podmínkou, že my hledati budeme nejprve království Božího a spravedlnosti jeho. Toť naším prvním, podstatným, ba jediným úkolem. — Všecky jiné záležitosti mají k tomu cíli směřovati a s tímž úmyslem máme své povinnosti konati ku svému spasení. Za tuto cenu Bůh odnímá nám všecken zármutek, bere na sebe všecky starosti našich přátel a těch, kteří nám svěřeni jsou. Tím více nás bude podporovati, čím více důvěry a oddanosti osvědčíme a jeho vedení se svěříme. Zřekneme-li se z lásky k němu touhy po majetku, pak nám dle slibu Ježíše Krista nejen život věčný, ale i zde sto-

násobné bohatství jest zajištěno. Jako zázrakem se stává, že jsme bohatí, ačkoliv nás za chudé považují. Sprostěni jsouce touhy po bohatství i majetku samého a jeho břemen a starostí, v pravdě požívati budeme statky těch, kteří zdánlivě jimi vládnou, ve skutečnosti však jen jejich obtíže snášejí. Tak se nám pravdou stane slovo velkého apoštola, že pobožnost ke všemu užitečna jest majíc zaslíbení života nynějšího i budoucího. (I. Tim. 4, 8.)

6. Poddávejme se vůli Boží v neštěstí i ve štěstí, v ponížení i v povýšení, v potupě i slávě. Vše přijímejme i snášejme jako řízení Boží; vše určeno jest, abychom svou poddaností Boha uctívali a tak sebe přivedli k blaženosti. Když David prchal z Jerusalema, aby ušel pronásledování svého syna Absolona, dal velekněz Sadok archu úmluvy nésti, aby krále chránila v této bídě a zárukou byla šťastného návratu. Svatý král dal ji však zpět zanést do města, řka: „Nes zase archu Boží do města: jestliže naleznu milost před očima Hospodinovýmá, přivede mne zase, a ukáže mi ji i stánek svůj. Pakli řekne mi: Nelíbíš mi se; aj, tu jsem, nechť učiní, co dobrého jest před ním.“ (II. Král. 15, 25.)

Tak i my smýšlejme, a nikdy neodporujme vymlouvající se, že nejsme dostateční k tak velikému sebezapření. Neboť Bůh toto sebezapření v nás vzbudí, neodporujeme-li jeho milosti.

Příklad. To poznal velmi dobře svatý stařec, o němž nám vypravuje Kassius. Toho starce obklíčil jednoho dne v Alexandrii zástup nevěřících, kteří mu spílali, jej bili a všelijak týrali. Světec stál mezi nimi jako beránek, trpěl a mlčel. Když se ho někteří postupně tázali, jaký zázrak Ježíš Kristus učinil, odpověděl: „Zázrak právě nyní učinil, že jsem se nerozhněval na vás, ani se nerozčilil, když jste mne týrali.“

7. Naše oddanost do vůle Boží obsahuje i nedostatky a chyby těla i duše. Nesmíme se rmoutiti, ani bědovati, nemáme-li tak dobré paměti, bystrého rozumu, vycvičeného a jistého úsudku jako jiní. Naříkáme, že málo máme; ale zasloužili jsme, aby nám Bůh i to dával? Není-li i to darem Jeho štědrosti, za niž máme býti vždy povděční? Jakou službu jsme mu prokázali, že nás učinil lidmi a nikoliv nižšími tvory? Co jsme učinili, abychom ho zavázali, že nás vůbec stvořil? To však není jediný důvod, abychom nereptali; máme s tím býti spokojeni,

to máme, a nedychtiti po větších darech. Máme opravdu dosti, když Bůh tak zařídil a nařídil. Jako dělník si udělá nástroje tak veliké, jakých potřebuje, tak nám Bůh uděluje rozum a vlohy dle svých úmyslů, které má s námi. Velmi potřebno a důležito jest, abychom dobře užívali toho, co nám dává. Pro mnohé jest velmi prospěšno, aby jen skromné měli vlohy. Míra Bohem daná, je spásí, kdežto při větším podílu by ztraceni byli. Nadměrné vlohy často slouží jenom pýše a marnosti a stávají se příčinou záhuby a zahynutí mnohých duší.

8. Bůh žádá, abychom se jeho vůli poddali v nemocech, vzhledem na místo, čas a trvání, jakož i všecky okolnosti jejich. Arciť smíme vše činiti, co jest rozumno a k uzdravení prospívá. Když se stáváme netrpělivi, bojujme proti přirozenosti, pamatujíce, že city netrpělivosti Bohu čest odnímáme, a že nás nedůstojna jest neposlušnost a odpor proti nejvyššímu Pánu a proti jeho spravedlivým a úctyhodným úmyslům.

P ř í k l a d. Sv. Bonaventura vypravuje, že sv. Františkovi Assiskému v trapné nemoci řeholník, prostý muž, řekl: „Můj otče! pros Boha, aby s tebou poněkud vlídněji zacházel, neboť se mi

zdá, že jeho ruka spočívá těžce, velmi těžce na tobě.“ Světec, slyše slova ta, odpověděl: „Kdybych nevěděl, že to, co jsi právě řekl, pochází z prostoty, která nic zlého v tom nevidí, nemluvil bych od té chvíle s tebou, ani viděti bych tě nechtěl, že jsi se opovážil ká-rati soudy Boží nade mnou.“ Po těchto slovech vrhl se světec, ačkoliv seslaben dlouhou nemocí, s lůžka chudého na zemi, při čemž ruce i nohy mohl si polámati. Líbaje podlahu své cely, řekl: „Děkuji ti, můj Pane, za všechny bolesti, které mi sesíláš; prosím a zapřísahám tě, abys mi stokrát více seslal, uznáš-li za dobré. Radostí budu oplývati, když Ty mne všemožně zarmoutíš, poněvadž plně tvou vůli největší zakusím útěchy.“

Sv. Efrem praví: „Když vozka ví, jaký náklad koně uvezou i mezci unesou, a proto jim větších břemen neukládá, aby jim neuškodil; když hrnčíř ví, jak dlouho hlína v peci zůstati musí, aby se právě upálila, a proto jí ani delší ani kratší čas tam nenechá, tak lze říci o Bohu, jenž jest věčná moudrost a nás nekonečně miluje, že naše bedra neobtíží přílišně těžkým břemenem, aniž nás nechá v ohni útrap déle, nežli potřeba.“ Buďme bez sta-

rostí. Oheň nebude silnější, ani nebude déle trvati, nežli třeba, aby naše hlína patřičně se vypálila.

9. Poddati se vůli Boží třeba i při smrti. Umřeme! Toť výrok nezměnitelný! V ten den, v tu hodinu a takým způsobem umřeme, jak Bůh chce. Tuto smrt nám již předem ustanovil, a na nás jest, abychom ji vděčně přijali, poněvadž právě takovou a ne jinou k slávě své ustanovil.

P ř í k l a d. Sv. Gertruda jednou vystupovala na pahorek, ale uklouzla a spadla dolů. Vystupujíc s klidnou myslí opět nahoru, řekla: „Můj nejmilejší Ježíši! Jaké štěstí bylo by pro mne, kdyby tento pád mne rychleji k tobě přivedl.“ Průvodkyně tázaly se udiveny, zdali by se nebála umřítí bez sv. svátostí. Odvětila: „Z toho srdce si přeji sv. svátostí v poslední hodině přijati, ale více miluji vůli Boží; nejlepší a nejjistější podmínka dobré smrti jest, bychom jeho vůli se podrobili. Proto si právě přeji smrti, kterou k Němu dojdou, a důvěřuji, že mi přispěje Jeho milosrdenství, když takto jsouc připravena jakýmkoli způsobem umru.“

10. I tehdy vůli Boží se poddávejme, když se nám odnímají vnější

prostředky ku spáse. Zemře na př. duchovní vůdce aneb přítel, jenž tě ostříhal a povzbuzoval. Zdá se ti, že bez jeho pomoci a přispění se neudržíš. Něco pravdy jest v této domněnce, totiž že sám kráčetí nedovedeš; pomoci potřebuješ nevyhnutelně, proto byl ti dán onen moudrý vůdce, onen přítel. Ale miluje tě Bůh nyní méně, nežli tehdy, když ti jej dal? Není-li sám tvým otcem, a zdaž opouští otec své dítky? Tvůj vůdce tě arcit na všech cestách šťastně vedl; ale byl-li schopen tě dále vésti po cestě, kterou k cíli svému ještě vykonati máš? Řekl přece Kristus, náš božský Mistr, svými apoštolům: „Užitečné jest vám, abych já odešel; nebo neodejdu-li, nepřijde k vám Utěšitel.“ (Jan 16, 7.) Kdo by tedy se domníval, že není prospěšno zbavenu býti vůdce aneb přítele sebe zbožnějšího a výbornějšího? Ale, tážeš se, není-li to trest za mou nevěrnost? Kdyby tak bylo, tresty otcovy jsou poslušným a učelivým dítkám léky. Chceš-li rámě jeho odzbrojiti, srdce pohnouti a jej nějak přinutiti, aby tě novými milostmi obdařil? Pak přijmi jeho tresty a jako odměnou za důvěrnou oddanost do vůle Boží ti jiného vzbudí, jenž tě povede po jiných ce-

stách, než posud. Aneb Bůh, Bůh do-
brotivý sám tě povede. Sešle ti jako
apoštolům Ducha svatého. Jeho světlo
tvé kroky osvítlí a milost jeho tě neoby-
čejně posílí.

J i n ý p ř í k l a d. Svůj život jsi
zasvětil zbožnosti, a cvičení v pobož-
nosti jsou ti pokrmem duševním. Ale
nemoc přerušil dlouhou řadu zbožných
skutků; již ani v neděli nemůžeš na
mši sv.; pozbaven jsi pokrmu sv. přijí-
mání; brzo tvá slabost i modlitbu ti
učiní nemožnou. Nenaříkej, zbožná
duše! Tys povolána, abys měla čestné
účastenství s Ježíšem Kristem v po-
krmu, jehož snad neznáš; když ho však
užiješ, nemoc tvá se stane prostředkem
spásy. Sám Ježíš Kristus řekl učed-
níkům svým: „Můj pokrm jest, abych
činil vůli toho, který mne poslal.“
(Jan 4, 34.) Tentýž pokrm se ti po-
dává, a jen tímto pokrmem živi bu-
deme pro věčnou blaženost. Modlitba
sama zůstane bez účinku, není-li pro-
niknuta tímto svatým pokrmem, jak
naš božský Mistr v evangeliu praví:
„Ne každý, kdož mi říká: Pane, Pane,
vejde do království nebeského, ale kdo
činí vůli Otce mého, kterýž v nebesích
jest, ten vejde do království nebes-
ského.“ (Mat. 7, 21.) Víš však, že Bůh

sám tak ustanovil. Zbožné skutky tě promíjí aneb vlastně zapovídá. Buď bez starostí! Za to raději pozoruj, že od tebe žádá, abys se ještě více cvičil v oddanosti do jeho vůle, zřikaje se své vůle. A příležitost, abys se tímto pokrmem posílil, ti proto dána tak hojnou měrou, abys cviče se v oddanosti i nadále v tom svůj pokrm nalézal. A opravdu, kolik příkoří a obětí ukládá nemoc! Zmaňuje všechny úmysly nutí k výdajům, vnucuje nám odporné léky, přivádí s sebou neobratnost a lehkomyšlnost ošetřujících osob a konečně množství věcí, které nás bolí. Kolikrát máš příležitost, abys řekl: Bůh to chce. Nedej si ujíti žádné příležitosti a vystoupíš na stupeň, kde jsou miláčci Boží u Ježíše Krista; „nebo,“ praví, „kdož by koliv činil vůli Otce mého, jenž v nebesích jest, tenť jest bratr můj, i sestra i matka.“ (Mat. 12, 50.)

J i n ý p ř í k l a d. Blíží se ti veliká slavnost. Připravuješ se dle sil svých, jsi nadchnut ohnivou horlivostí, že zakoušíš již předem onu útěchu, které se ti dostane v slavný den. Očekávaný den přijde, a ty jsi se změnil. City blažené ustoupily smutné prázdnotě, nemůžeš ani jedné dobré my-

šlenky pojati. Nebud' zarmoucen nad tímto stavem; nevytrhuj se z něho nerozvážným usilováním; Bůh sám tě tam dovedl, a víš, že jenom dobré od něho pochází a vše prospívá těm, kteří v pokoře vše přijímají. Přijmi to z ruky jeho a podrob se Jemu, jako lékař nemocný, jenž z ošetřování zdraví očekává. Bud' jist, že žádná útěcha ti více neprospěje, jako duševní vypráhlost, budeš-li ji snášeti v spokojenosti a duchu poddanosti. Nikoliv city naše nás činí přístupny milosti Boží, nýbrž vůle naše, a té necítíme. Snad ji provází něco citlivého, pozorovatelného, ale cit tento nepřispívá ničím k zásluze před Bohem, jakož nedostatek citu aneb opačné city zásluze ničeho neodnímají. Tak bud' též přesvědčen o pravdě, že netřeba, aby modlitba byla procítěna, má-li účinná býti, že to jediné záleží v úmyslu vůle k Bohu, a tento úmysl nemá v podstatě ničeho citlivého. Toto lze porovnat s účinkem tělesného pokrmu na nás. Jako síla pozemského pokrmu se v údech rozlévá bez našeho přičinění, aby je občerstvila a posílila, tak i Ježíš Kristus, pokrm nebeský nás živící, tajně působí v duši. Jest neštěstím, že chceme vše cítiti. Nepozorujeme-li něco citli-

vého, buďto ducha tratíme aneb se snažíme mnohými, pozornými modlitbami a trudnou námahou v nitru svém něco vyjádřiti, co nás upokojuje a ubezpečuje. Tato usilování neusnadňují nikterak působení milosti, ale jí překážejí, ducha příliš zaměstnávajíce a rozčilující.

P ř í k l a d. Sv. Kateřina Siennská tázala se jednoho dne Pána, proč se tak často zjevil praotcům, prorokům a prvním křesťanům, nyní však řídčeji se zjevuje. Na to Pán odvětil, že se tak děje proto, poněvadž tehdy lidé s velikým pohrdáním sebou jako věrní učedníci k Němu přicházeli. Jeho učení si vážili, jako zlato v peci dali se vzdělati, jako kus plátna jeho rukou malovati a zákon lásky si do srdcí dali zapsati; kdežto nynější křesťané právě tak jednají, jako by Bůh nebyl blízký, vše sami mluví, činí a jednají. Proto jsou tolik zaměstnání a rozechvění, že v nich působiti nemůže. Před tímto zlořádem chtěl nás božský Spasitel varovati, řka: „Modlíce se nemluvte mnoho jako pohané, nebo se domnívají, že by pro mnohé mluvení své byli vyslyšeni. Nepřirovnávejtež se tedy jim, neboť ví Otec váš, čeho jest vám potřebí, prvé nežli byste ho prosili.“ (Mat. 6, 7. 8.)

II. S oddaností do vůle Boží jest nám snášeti všecka utrpení, jež jsou následky hříchů našich. Na př.: Případ nestřídmosti ti působí nesnáze aneb i vážnější porušení zdraví. Nerozumné výdaje, aneb takové, které jsi z nezřízené marnosti učinil, nutí tě snad, bys žil v nedostatku. Tvá lehkomyšlnost v plnění povinností stavu, tvá netečnost, tvá pomluvačnost, netrpělivost, hněvivost aneb nepěkná povaha ti snad nepříjemnosti způsobují. K tomu se druží předsudky rozumu, roztržitost, nemilé starosti, jichž se nemůžeš zbaviti. Bůh nechtěl tvého hříchu; chtěl však, aby měly pro tebe tyto následky. Přijmi je tedy z ruky Jeho, neboť není lepšího prostředku, bys došel opět milosti a v ní prospíval, jako pokorná oddanost. Pak ti tvůj pád neuškodí, ale bude pomníkem tvé vytrvalosti v službě Boží, a jeho svědectví bude tím slavnější, čím více jsi v neštěstí upadl. Příkladem se ti pravda znázorní. Pěšky bys cestoval do Říma. Pro zlé cesty, slabé oči, křehké tělo a snad i pro trestuhodnou nepozornost klesáš při každém kroku. Ale tím nepozbudeš odvahy, ty povstaneš hned, abys starostlivým uvažováním neztratil času. Opět se vydáš na cestu odhodlán

stůj co stůj do Říma dostihnouti. A vskutku tam dojdeš. Není-li pravda, čím více překážek jsi našel, čím více jsi klesal, tím statečnější byla tvá vytrvalost? Právě tak jest i ve službě Boží.

12. Vůli Boží jest se nám poddati v duchovních utrpeních, v pokušeních, úzkosti, nestálosti, roztržitosti, vyprahlosti a jiných špatných náladách, jaké v duchovním životě se naskytují. Ať na jakékoliv příčiny je svádíme, vždy přijdeme k Bohu jako prvnímu původci. Mínilme-li, že tato utrpení od nás vycházejí, třeba nám se přiznati, že pocházejí buď z nevědomosti ducha, buď z citlivosti srdce aneb z nezřízené obraznosti aneb z převrácených náklonností našich. Jděme však výše a hledejme původ těchto nedostatků. Kde jinde nalezneme zřídlo všeho, než ve vůli Boží, jenž nás neobdařil většími dokonalostmi a podrobiv nás těmto slabostem, uložil nám i následky jejich s oddaností snášeti, až On cíl ustanoví. Kéž by zasvítíl paprsek Jeho světla do rozumu našeho, kéž by vлил do srdce našeho krůpěj rosy milostné a hned bychom byli osvíceni, posíleni a potěšeni! Připouštíme-li, že utrpení tato od zlého ducha pocházejí, — ale i to

Bohu přičítati třeba. Dokazujít přece dějiny Jobovy, že satan by nám nemohl uškoditi, kdyby Bůh mu moci nedal k tomu. O Saulovi, jenž pokoušen byl žárlivostí, nepřejností a nenávisť k Davidovi, praví Písmo svaté, že lomcoval jím duch zlý od Hospodina. (I. Král. 16, 14.) Je-li duch tento od Hospodina, jak jest zlý? Je-li zlý, jak jest od Hospodina? Jest zlý pro zlou, zkaženou vůli, již dábel má, aby člověka pokoušel k záhubě, a jest od Hospodina, poněvadž Bůh máje úmysl lidi zachrániti, dovoluje mu, aby je zarmucoval. Ano ještě více! Věrou i učení svatých nám praví, že Bůh sám často odnímá bezprostředně světlo a účinky milosti, které duši obveselují a posilují, jenom z úmyslů, hodných jeho moudrosti a dobroty. Kolik osob, vlašných a netečných v plnění povinností, bylo probuzeno nepokojem, jenž následuje po podobné nedbalosti, a našlo opět ztracenou horlivost! Kolika jiným vnitřní utrpení podalo příležitost a prostředky, aby konali nejvyšší ctnosti! Kdož by mohl zvláště vylíčiti, k jakému stupni rekovnosti právě ona utrpení povznesla ctnosti sv. Terezie, sv. Františka Saleského, sv. Ignáce? Podivno, jak božská Prozřetelnost na-

kládá s dítkami svými opouštějíc je zdánlivě, aby je probudila z ospalosti a vzbudila v nich ducha pokory, nedůvěry v sebe, důvěry v Boha, ducha oddanosti a modlitby. Neznepokojujme se utrpeními, jaká nás tu a tam navštěvují, ale jednejme, jak při tělesných neřezích činíváme, kde lékaře se tážeme, předepsané prostředky užíváme a v trpělivosti očekáváme účinek, jak Bůh dáti ráčí.

P ř í k l a d. Zbožný muž, o němž Blossius vypravuje, znal cenu těchto utrpení. Stále trpěl pokušeními, duchovní vychřadlostí a trpkostí. Když jednou bolestmi jsa trápen, plakal, zjevil se mu anděl, aby ho potěšil. Odmítaje útěchu, řekl: „Nežádám útěchy; mně postačí, že vůle Boží se na mně vyplnila!“

Tentýž Blossius vypravuje, že sv. Brigitě, velmi zkormoucené, se ukázal Ježíš Kristus, tázaje se, proč se rmoutí. Řekla, že ji trápí nesčetné zlé myšlenky, které ji naplňují strachem před jeho soudy. Pán odpověděl: Jest záhodno, abys ty, jež dříve tolik proti mé vůli jsi sobě libovala v marnostech světa, nyní proti své vůli trápena byla marnými a zlými myšlenkami. Jest dobře soudu mého se obávati, ale má

se tak díti s důvěrou ve Mne, Boha tvého. Pak vždycky ti třeba pamatovati, že zlé myšlenky, jimž odporujeme, vzdalující je od sebe, jsou očistcem duše na zemi a předmětem odměny na nebi. Nemůžeš-li je odpuditi, uspokoj se tím, bys je v ošklivosti měla a pak je snášej trpělivě.“

Mnozí obraceli se v duchovní tísní k Taulerovi, tázajíce se jej o radu v žalostném stavu, do něhož je přivedla stálá utrpení duchovní. Jak sám vypravuje, odpovídal jim: „Vám všem se dobře daří, nad čím naříkáte, jest milostí Bohem vám udělenou.“ Když mu pravili, že naopak tato utrpení jen za trest za hříchy přišla, říkával: „Ať jsou za hříchy, čili nic, věřte, že kříž tento od Boha pochází. Přijímejte jej ochotně, děkujte mu a oddejte se ochotně v jeho ruce.“ Když si někdo na duchovní vyprahlost stěžoval, povídal: „Snášejte to trpělivě, a za to dostane se vám více milosti, jako kdybyste v nitru cítili dětinnou, ohnivou vroucnost.“

13. Konečně — a to jest snad nejchoulostivější část v poddanosti vůli Boží — nesmíme ctnosti samy, stupeň milosti a slávy jinak chtít, než jak Bůh nám je dává. Všecky snahy naše mají

směřovati k tomu, abychom došli svou věrností k onomu stupni dokonalosti, k němuž jsme povoláni, když všem není dána síla k rovnému stupni se povznésti. Je též pravda, že jakkoliv s Bohem jeho milostí obcujeme, nikdy nemůžeme míti takové lásky, pokory aneb jiné ctnosti, jako nejbl. P. Maria. Kdo by chtěl dojíti stupně milosti a slávy svatých apoštolů? Kdo svatostí chce se vyrovnati sv. Josefovi? Kdo chce dovršiti stupně sv. Jana Křtitele, o němž Spasitel sám povídá, že jest největším ze synů lidských? V tom i ve všem se vůli Boží podřizujme; o nás by mohl říci, co řekl u proroka Isaiáše: „Zalíbilo se Hospodinu v tobě.“ On řídí a spravuje vše v nás. Jak slyšíme a čteme, božský Spasitel některé duše v krátké době povznesl k vysoké dokonalosti, dal jim výborné milosti, udělil jejich rozumu podivné světlo a naplnil srdce jejich vznešenými city oddanosti; tu třeba ducha krotiti, aby netoužil po podobné dokonalosti na újmu poddanosti. Ještě vroucněji třeba přilnouti k vůli Boží a s oddaným srdcem Jemu říci: „Můj Pane, chválím a velebím tě, že uděluješ tolik lásky a přízně duším vyvoleným. Ale u větší míře chci se Tvé vůli podrobiti, nežli

jsi Ty svým svatým věnoval přízeň, osvícení a blaženost. Proto Tě prosím, uděl mi jako jediné dobro, abych neměl jiné vůle, jenom Tvou vůli. Ať každý si od Tebe vyprosí, čeho si přeje; mou jedinou prosbou jest, abys mne ustavičně k Sobě poutal a mne dokonalým plněním Tvých úmyslů učinil čistým nástrojem své slávy. Učiň ze mne, ve mně a skrze mne bez všeliké výhrady, v čase i na věčnosti vše, co se Ti líbí!“

Toto poddání jest Bohu tak milé, že nazýval Davida mužem dle srdce svého. „Vyhledal Hospodin sobě muže vedle srdce svého.“ A opravdu byl David rozkazům Prozřetelnosti tak poddán, že srdce jeho hotovo bylo každý dar z jeho ruky přijati, jako měkký vosk přijme každou podobu jemu vtisknutou. Proto praví v žalmech: „Hotovo jest srdce mé, Bože, hotovo jest srdce mé.“

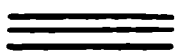
Nebude od místa uvést zde některá místa Písma sv., v nichž poddanost vůle skvěle vyniká. „Pane, co chceš, abych činil?“ Hotov jsem Tvou vůli vyplniti. David praví: „Tvůj jsem.“ Čiň se mnou, co se ti líbí. A Spasitel náš řekl: „Nehledám vůle své.“ (Jan 5, 30.) „Sstoupil jsem s nebe, ne abych činil vůli svou, ale vůli toho,

který mne poslal.“ (Jan 6, 38.) „Buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi.“ (Mat. 6, 10.) Božský Spasitel kázal sv. Kateřině Janovské, aby zvláště uvažovala o těch slovech, když se modlí „Otčenáš“. Totéž i my činme a Boha prosme, abychom plnili Jeho svatou vůli na zemi tak dokonale a z téže příčiny, jak ji plní svatí v nebesích.

Když nechť nebo odpor proti zákonu Božímu v nás vzniká, rceme s Davidem: „Zdaliž nebude Bohu poddána duše má? Neb od Něho jest spasení mé. Onť zajisté jest Bůh můj a Spasitel můj.“ (Žalm 61, 2. 3.) Když přirozenost se vzpírá učiniti, co Bůh chce: „Síla má a útočiště mé jsi Ty.“ (Žalm 30, 4.) Rcemež s Pánem Ježíšem ve smrtelné úzkosti: „Otče, ne má vůle, ale tvá buď.“ (Luk. 22, 42.) Toto slovo Pána našeho, dí sv. Lev Veliký, jest spásou lidí, toto slovo všecky věřící poučovalo, všecky vyznavače rozněcovalo, všecky mučedníky korunovalo. Kéž by tomu slovu se naučily všecky dítky církve, vykoupené tak vysokou cenou, posvěcené bez vlastních zásluh; kéž by v něm nalézaly bezpečné útočiště, jsouce napadeny prudkými pokušeními. Pak přemohou nesnáze přirozenosti a snesou

statečně zármutek. V tomto duchu poddanosti přijímejme nejen příhody všelike, ale i utrpení a vnitřní boje, jaké nám působí zapírání sebe, poněvadž Bůh chce, abychom jich zakoušeli ku své spáse i k Jeho cti.

Poddávající se vůli Boží, nalezneme někdy obtíže; třebaš vůle ochotna jest poddati se, přece rozum někdy uvažuje, co by se nám přihodilo. Na příklad: „Kdybych onemocněl; kdyby se mnou tak jednali; kdybych v tom domě bydlel; kdyby tato událost byla pro mne dobrá nebo zlá; kdyby úmysl se zdařil, aneb zkazil; kdybych chtěl, učinil bych to aneb ono atd.“ Rychle třeba tyto přehmaty přirozenosti potlačovati; neboť jako obětí lásky vůli své svobodu odnímáme, tak odpíráme svému rozumu z téže příčiny, lásky k Bohu, svobodu rozvahy. Svěřme se ve všem s dokonalou oddaností vedení božské Prozřetelnosti!

Cvičba oddanosti Božské prozřetelnosti.

(Tato cvičba je důležitá pro neobyčejný prospěch, jaký poskytuje.)

I. V z b u d' v í r u v Božskou prozřetelnost; uvaž pravdu, že Bůh stále

pečuje o vše, jednotlivě a všeobecně, jmenovitě o duši naši, o tělo naše a o všecken prospěch náš. Péči této nic neujde : On pečuje o naše dobré jméno, o naše práce, naše zdraví i nemoc, o život i smrt, i o nepatrný vlásek, jenž nepadne bez vůle Jeho.

2. Vzbudiv víru, vzbud' naději v Božskou prozřetelnost, která o vše pečuje, nás řídí a spravuje s bdělostí a otcovskou pečlivostí. Ponechávajíce se tomuto řízení doufejme, že cokoliv se nám přihodí, bude nám prospěšno i spasitelno, i to, co právě se zdá tomu odporovati.

3. Pak v z b u d' l á s k u. Osvědčí božské prozřetelnosti něžnou pítulnost a ohnivou lásku, jako dítko matce své, když se k ní utíká. Uctívej její úradky jakkoliv jsou nevystižitelný, dobře věda, že jsou plodem neskončené moudrosti, která nemůže oklamati, a všemohoucí dobroty, která jen dokonalosti svých tvorů vyhledává. Pak s n a ž m e s e , aby se úcta tak povznesla, abychom o prozřetelnosti rádi mluvili a nadšeně jí hájili, kdyby bylo třeba.

4. Když tyto cvičby často obnovíme a jimi budeme proniknuti, svěří se duše naše božské prozřetel-

nosti a spočine v jeho náručí, jako dítě v náručí matky. Heslem nám jsou slova Davidova : „V pokoji proto spáti a odpočívati budu, nebo Ty, Hospodine, obzvláště v naději postavil jsi mne.“ (Žalm 4, 9.) Aneb s tím prorokem rceme : „Hospodin jest mým pastýřem, a nic mi se nedostáváti nebude : Na místě pastvy tu jest mne usadil : nad vodou občerstvení vychoval mne, duši mou obrátil, Provedl mne po cestách spravedlnosti pro jméno své (a pro mou dokonalost. Pane, střežen rukou Tvou chráněn záštitou Tvojí,) bychť pak chodil uprostřed stínu smrti, nebudu se báti zlého nebo Ty se mnou jsi. A milosrdenství Tvé následovati bude mne po všecky dny života mého, i dáš mi, abych přebýval v domě Hospodinově za dlouhé časy.,, (Žalm 22 l. 11.)

Potěšena jsouc těmito slovy, přijímá duše s úctou všecky příhody přítomné a očekává budoucích se sladkým klidem a rozkošným pokojem; žije jako bezstarostné dítě. Nečeká zahálčivě na to, čeho potřebuje, aniž nedbale se ujímá věcí jiných. Právě naopak, činí vše, co pokud síly stačí, a všech schopností používá ; ale všem starostem se oddává, řízena jsouc Bohem. Vlastní do-

mněnky podrobuje Jeho soudu a poněchává Bohu, by vším vládl, očekávajíc jenom takový výsledek, jenž se shoduje s Jeho úmyslem.

Kolik cti a slávy prokazuje Bohu taková duše ! Jest Mu ctí velikou, že má tvoiy, kteří se Jeho prozřetelnosti oddávají, od Jeho řízení závislými se stávají, tak pevnou důvěru v Něho mají a tak velikého míru požívají, očekávající, co jim sešle. A jak pečuje Bůh o takovou duši ! Bdí nad ní i nejmenším, co by jí prospělo ; dává vnuknutí osobám, které ji vedou, aby ji dobře vedly. A kdyby duchovní vůdce z jakékoliv příčiny k něčemu škodlivému ji nabádal, tajným a neočekávaným způsobem by mu to Bůh překazil ; přiměl by jej k tomu, co duši nejvíce prospěje. Tak pečlivě bdí Pán nad těmi, které miluje. Připisuje-li Písmo sv. Bohu oči, má je k tomu, aby bděl nad milovanými ; připisuje-li mu uši, má je k tomu, aby je slyšel, a ruce, aby je chránil ; kdo se jich dotkne, dotkne se zřítelnice oka Jeho. „Na rukou svých zapsal jsem tě,“ dí Bůh ústy Isaiáše (49, 16.) : „Při prsích chování budete, a na kolenou budou vám chlácholiti. Jako když matka někomu lahodí, tak já potěším vás.“ (66, 12. 13.) A u Oseáše : „Byl jsem jako

pěstoun Efraimovi, nosil jsem je na ramenách svých.“ (II, 3.) A již dříve ústy Mojžíše dí: „Na poušti nesl tebe Hospodin Bůh tvůj, jako nosívá člověk maličkého syna svého, po vší cestě, po které jste šli.“ (5 Mojž. I, 31.) A u Isaiáše dí: „Budou králové pěstounové tvoji a královny chovačky tvé. I poznám všeliké tělo, že já Hospodin spasena činím tebe.“ (Is. 49, 23. 26.)

Jak šťastna jest taková duše !

Noe jest nám skvělým příkladem štěstí, jakého zakoušíme úplnou oddaností k Bohu. Když déšť z nebe v proudech se lil a živly celé přírody se rozpoutaly, žil klidně a pokojně v arše, mezi lvy, tigry a medvědy, protože Bůh řídil jej. Jiní lidé byli rozčileni a přestrašení na těle i na duši. Ztratili jmění, ženy i děti, i sami zahynuli, pohlceni jsouce vlnami bez milosrdenství. Tak bezpečně pluje i duše bouřlivým mořem života, oddává-li se prozřetelnosti a ponechává-li jí kormidlo lodí ; duše pak, které samy se řídití chtějí, v ustavičném nepokoji jsou, jako duše neposlušné, odbojní služebníci. Majíce za kormidelníka svou nestálou, slepou vůli, zmítáni jsou dlouho větry a vlnami, až se ztroskotají.

Oddávejme se dokonale božské prozřetelnosti, ponechávejme jí všecku moc nad námi. Budmež opravdu dítkami jejími, následující jí laskavě jako matku ; důvěřujme jí ve všech potřebách a čekejme bez starosti, až nám dobrotivě přispěje. Nechme jí dle vůle své jednati a vším nás opatří v pravý čas, na místě náležitém a vhodným způsobem. Po divných cestách nás přivede k pokoji duše a k oné blaženosti, které již v tomto životě požívati máme. Tato blaženost jest předtuchou blaženosti a rozkoše, které, jak nám slíbeno, v nebesích požívati máme po všecky věky.

Jest jistou a útěšnou pravdou, která nám zjevena byla, že mimo hřích nic se na světě neděje, co by Bůh nechtěl. Bůh dává bohatství i chudobu. Jsi-li nemocen, jest Bůh původcem toho zla ; nabyli-li jsi zdraví opět, Bůh ti ho vrátil ; za svůj život, který jest velikým dobrem, jedině Jemu samému máš děkovati ; a když smrt pozemský život tvůj ukončí, z Jeho ruky ji přijmeš.

Pronásledují-li nás zlí lidé, máme-li i to pronásledování přijímati, jakoby vycházelo z ruky Boží ? Ovšem, neboť Bůh jest jediným původcem toho

zla. Není sice příčinou hříchu, jehož nepřítel se dopouští, když ti ubližuje. Jest však původcem zla, které ti nepřítel způsobil. Nespravedlivý člověk jest jako řeka, jež s vysoké skály padá a do širé roviny se rozlévá. Rolník nedává řece prudkého pohybu, jenž ho unáší, ale dělník, strhuje hráze, vyplňuje příkop aneb zvyšuje cestu, vodu vzdaluje od rolí, kde jí nechce míti. Chceš li, podobá se tento zlý člověk v rukou Božích ječlu v rukou lékařových. Nedalť blínu aneb neřostu zlé moci, nýbrž tak připravil lék, aby ti zachoval život aneb smrt' způsobil. Taktéž Bůh nevnukl nepříteli zlé vůle, aby nám škodil, dal mu však moc a zlobu toho člověka proti tobě namířil, a tak vše zařídil, aby zničen byl tvůj pokoj, tvá bezpečnost. Pán chtěl, abys upadl do této léčky ; proto nečinil překážek, ano i podal ruku tomu, jenž léčku strojil. Vydal tě tvým nepřátelům a on vedl rány, jichž se ti dostalo. Nepochybuji utrpíš-li ránu, že Bůh sám ji způsobil. Kdyby všichni tvorové se proti tobě spikli, Tvůrce však kdyby toho nechtěl, s nimi se nespojil, jim síly a moci nedal k jejich zlým úmyslům, nikdy by nedošli cíle. „Neměl bys žádné moci proti mně, kdyby nebylo tobě dáno s hůry,“

řekl Spasitel světa Pilátovi. (Jan 19. 11.)
 Tak můžeme i my říci zlému duchu, lidem i tvorům nerozumným a necitným : „Nesužovali byste mne, neškodili byste mi, kdyby Bůh nebyl přikázal. Bůh vás posílá, Bůh vám dává moc, mně trápiti a pokoušeti. Neměli byste žádné moci proti mně, kdyby vám nebyla dána s hůry.“

Kdybychom o tom občas vážně, rozmýšleli, nebylo by ničehož již třeba aby umlklo naše reptání při ztrátách a nehodách. Pán Bůh mi dal všecky statky, Pán Bůh je opět vzal, ani zloděj mne nezahubil, ani zlý jazyk mne pomluvou nesnížil. Ani dítěto neumřelo protože bylo trýzněno aneb zle ošetřováno, nýbrž proto, že Bůh, jenž vším vládne, nechtěl mi ho déle popřáti.

Jest tedy věroukou, že Bůh řídí všecky události, na něž si lidé na světě stěžují. Nelze nám tedy pochybovati, že všecko zlo, jež Bůh sesílá, nám jest velmi užitečno. Pochybnost o tom je podezříváním Boha, že nemá tolik vědomostí a moudrosti, by mohl rozpoznati, co nám prospívá neb neprospívá.

Sv. Basil praví : „Jest známkou nesnesitelné pýchy domnívati se, že nám ve vlastních záležitostech není třeba rady jiných, že sami jsme dost

moudří, abychom nejlepší volili. Jestliže však v našich záležitostech, mnohdy jiný lépe rozhodne než my, co nám prospívá, bláznovstvím by bylo, mysliti, že my vše lépe víme, nežli Bůh, jenž jest prost vášně, proniká budoucnost a vše předvídá, i následky každého skutku.“ Víme, že nehody často šťastné následky mívají, a opačně, šťastné události smutně končí. Dle toho pravidla Pán Bůh směřuje k cíli, a sice po cestách, které právě opačny jsou proti cestám, po nichž lidská opatrnost se ubírá.

J o s e f byl prodán a do otroctví uveden, pak i do žaláře uvržen. Nad zdánlivou nehodu svou byl smuten, ale smoutil se nad opravdovým štěstím svým. Neboť to musel trpěti, aby povýšen byl za vladaře země Egyptské. S a u l ztratil oslice svého otce a daleko je marně shledával. Zmařil mnoho času, ale kdyby se mu bylo obtěžovalo, nemohl by nic vhodnějšího udělati. Neboť brzy seznal, že vše to k tomu pomáhalo, aby přišel k prorokovi, jenž jej z rozkazu Božího pomazal na krále lidu svého. Jak zaplesáme žasnouce, až přijdeme k Bohu a poznáme úmysly, jež měl při zkouškách našich. Plakal jsem, řekne jeden, nad smrtí jediného

syna ; než kdyby byl žil ještě několik měsíců aneb let, byl by zemřel rukou nepřátelskou nebo ve hříchu smrtelném. Jiné : Nedal jsem se potěšiti, že zamýšlený sňatek jsem neuzavřel; kdyby však Bůh ho byl dopustil, ve smutku a bídě bych prožil dny své. Aneb : Věčnou spásu děkuji zármutku, jenž mne stál tolik slz. Aneb : Duše má by na věky zahynula, kdybych nebyl ztratil jmění. Proč bychom vždy se starali ? Bůh vede nás ! Podrobujme se dobrozdání lékaře, uvažující, že všemu rozumí. Nařizuje nejtěžší operace, otvírá někdy lebku, řeže tělo, odnímá úd, aby zánět zadržel, by se nedostal k srdci. To vše trpíme, ano za to děkujeme a platíme, vědouce, že vše z nutnosti koná. Moudrým se nám zdá, umění lékařovu se podrobiti, a Bohu se nechceme podrobiti ! To by byla nedůvěra v Jeho moudrost a obava, že nás na scestí uvede. Vydáváme se muži, jenž se může mýliti, jehož nejmenší chyba nás život stojí, a vedení Boha nejmoudřejšího se nechceme svěřiti !

Kdybychom viděli vše, co Bůh vidí, jistě bychom chtěli vše, co On chce. Se slzami bychom Jej prosili o utrpení, kdežto nyní si přejeme a o to

se modlíme, abychom ho zbaveni byli. Jako synům Zebedeovým praví Ježíš tobě i všem lidem : „Nevíte, oč prosíte.“ (Mat. 20, 22.) Lítost mám, člověče, nad tvou slepotou ; nevíš, co žádáš ; nech mneo tvé zájmy pečovati, tvé štěstí přivoditi, vímť lépe než ty, čeho potřebuješ. Kdybych posud byl povoloval tvým náklonnostem a přáním, dávno bys byl ztracen býval.

Milý křesťane, chceš-li se přesvědčiti, že Bůh ve všem, co dopouští, tvůj prospěch, tvé věčné blaho hledá ? Uvaž jen na chvíli, co pro tebe činí. Jsi smutten ; uvaž, že původce tvého zármutku celý život svůj v bolestech strávil, aby tebe ušetřil věčných útrap ; Jeho anděl tě vždy provází, aby vše odvrátil, co tělo by zranilo, duši poskvrnilo. Těmto útrapám tě vydává Ten, jenž ustavičně na oltářích se modlí a každý den bezpočtukráte se obětuje, aby za tvé hříchy dosti učinil a hněv Otcův smířil : Ten, jenž s tolikou dobrotou k tobě přichází v nejsv. Svátosti oltářní, jehož největší radostí jest, by s tebou obcoval a sespojoval. Jaký nevděk, že po tolika důkazech lásky, Jemu nedůvěřuješ a pochybuješ, zdali navštěvuje nás, nám prospívá aneb škodí ! „Ale krutě mne bije, a ruka

Jeho mne tíží.“ Čeho se bojíš od ruky, která pro tebe proražena a na kříži přibita byla ? „Nechává mne kráčet po trnité cestě.“ Není-li jiné cesty do nebe, chceš raději na věky zahynouti, nešťastníku, nežli na čas trpěti ? Nešel-li Oo sám toutéž cestou před tebou a pro tebe ? Nalezneš jediný krok, který by nebyl poznačil svatou krví svou ? „Podává mi kalich plný hořkosti.“ Třebas ; ale uvaž, že tvůj Vykupitel ti jej podává. Když tě tolik miluje, jednal by tak přísně s tebou, kdyby ti to nebylo prospěšno aneb potřebno ? Slyšel's již o knížeti, jenž se raději nechal otrávit, než by byl odmítl nápoj, jež mu podal lékař, poněvadž věděl, že lékař jest vždy věrný a oddaný. A my křesťané odmítáme kalich, který nám podává náš božský Pán ; opovažujeme se Jej tolik urážeti ! Na tuto úvahu nezapomeň, prosím snažně. Postačí zajisté, abychom přijali a milovali všechna nařízení božské vůle, byť byla sebe bolestnější, a pak se podrobili Jeho vůli. A právě tím upevníme a zajistíme si časné i věčné blaho.

Dejme tomu, že křesťan rozjímáním aneb osvícením božským všech radovánek světských se vzdal, poznává, že vše jest marno a srdce neuspokojí, že

to, po čem touží, tolik dychtí, pramenem velkého zármutku bylo, že nenasnadno lze rozlišovati, co jest užitečno a co škodливо, protože skoro vždy dobré se zlým se splétá a co dnes prospívá, zítra snad jest neštěstím. Poznává, že tužby jeho jej sužují, a že starosti jeho, aby něco provedl, jej sžírají a úmyslům škodí, a že tudíž třeba, aby vůle Boží se děla ve všem, že Bůh ničeho nenařizuje, co by nebylo k našemu spasení. Dejme tomu, že tento křesťan jako slepý se vrhá do náručí Božího, aby se mu dokonale a bez podmínky oddal, ničeho si nepřál, ničeho se nebál, než co chce Bůh. Pak nabyl šťastný tento člověk od této chvíle dokonalé svobody, která se nezmenší ani neporuší, tak že žádná moc na světě neuškodí.

„Jak mne přinutíte?“ řekl světec jeden. „Boha samého musíte přinutit, abyste mne přivedli k tomu, bych jednal proti svému přání. Neboť Bůh činí, co se mu líbí, já pak jsem úplně svoboden, chci jenom to, co On činí. Chce-li Bůh, bych onemocněl, jest mi nemoc milejší než zdraví. Chce-li, bych byl chudý, nechci býti bohat. Chce-li, aby celý svět mnou pohrdal, já souhlasím, by svět mnou opovrhoval; já v tom čest nalézám. Mám-li zde aneb

tam žítí, v pokoji neb útisku ; mám-li v květu mládí neb pod tíží věku žítí, o všem pravím, že co jest nejlepší dle úradku Božího, miluji. Když mi Bůh ukázal, kam se kloní jeho srdce, i mé srdce Jej bude následovati a tam nalezneme své blaho.“

Není-li však prapodivno, že dobré i zlé stejně působí na člověka ? Nikoliv! Zním osoby, které jsou stejně spokojeny ve zdraví i v nemoci, v bohatství i nedostatku ; znám též osoby, které nemoci a bídě dávají přednost před bohatstvím a zdravím.

Konečně jest pravdou nezvratnou, že Bůh přáním našim potud vstříc přichází, pokud se Jeho vůli podrobujeme. Posloucháme-li Jej, zdá se, že jenom nás upokojiti se snaží. Nejen slyší naše modlitby, ale předchází je. Hledá až do hloubi srdce přání, která jsme z lásky k němu potlačili, a vyplní je mimo očekávání. Štěstí toho, jenž vůli svou vůli Boží podrobil, jest stálé, nezměnitelné a věčné. Žádná bázeň nezkalí štěstí jeho, jako muže, jenž sedí na skále uprostřed moře, Vidí šumivé vlny dorážeti, a nebojí se ; ovšem raduje se vida, jak vlny se od nich jeho odrážejí. Ať jest moře klidno aneb bouřlivo, ať vítr z té neb oné strany vlny

přihání, jest nehybný, poněvadž stanovisko jeho jest pevné a nezrušitelné.

Odtud pochází radost, klid, vždy jasná tvář, vždy stejná veselost, jakou pozorujeme u pravých sluhů Božích. Proč by se měly starati tyto svaté duše? Ve vůli Boží našly útočiště, kteréhož nehody života nedobudou a nepřekročí. Povznesly se nad končiny bouře, žádná rána tam nemůže dojíti; nebojí se ani lidí, ani ducha zlého. Ať se jim cokoliv přihodí, vždy jsou šťastni, jinak by Bůh přestal šťastným býti.

Zbývá toliko prohlédati k tomu, jak bychom došli tohoto šťastného podrobení do vůle Boží. Milý křesťane, dojdeš ho jedině, cvičíš-li se často v této ctnosti. Poněvadž příležitosti k velkým skutkům zřídka se naskytují, jest celé tajemství toto: i všedních drobných příležitostí dbej, neboť užiješ-li těchto dobře, pak sneseš nevzrušen i rány největší. Každému člověku se denně přihodí malé nepříjemnosti v přáních a náklonnostech. Dílem si je způsobíme svou neopatrností, dílem pocházejí z nešetřivosti neb zloby jiných, dílem se rodí z nepředvídané zapletenosti různých poměrů. Celý život náš jest poset takovým trním, které pod nohami stále vzrůstá a v srdci plodí tisícové ovoce,

tisíceré mimovolné city závisí, nená-
visti a bázně a netrpělivosti, tisíceré
nepříjemnosti a starosti, jež aspoň na
chvíli ruší pokoj duše. Na př. povíš
slovo, jaké bys raději neřekl: býváš za-
ražen. Sluha jest nedbalý a váhavý,
dítko tě obtěžuje; nudný člověk tě
zdržuje; člověk nerozvážný tě udeří;
jest špatné počasí; práce nejde po vůli;
nábytek se poláme; šat se poskvrní
aneb roztrhá. Při takových příležito-
stech nelze rekovných ctností konati.
Ale všecky tyto drobnosti postačí, bys
jí došel. Každý, kdo se snaží Bohu tyto
nepříjemnosti obětovati a je od pro-
zřetelnosti přijímati, mnoho zásluh
získá, spojí se úžeji s Bohem a brzy
snese i nejhroznější události.

K této cvičbě, snadné a přece uži-
tečné a Bohu milé, jinou lze připojiti.
Třebas veliké nehody denně se nedějí,
přece je každý den Bohu obětovati
můžeš, že bys je snášel, kdyby se Bohu
líbilo. Kdyby Bůh dopustil, že bys
syna, manželku, rozepři aneb celé na-
byté jmění ztratil, veliké síly duševní
bys potřeboval, abys to snesl. Ale ty
neznáš vůle jeho v těch věcech. Proto
předcházej Jeho rozkazy a poddávej se
ode dneška všemu, co ustanovil. V Jeho
přítomnosti odříkej se všech přání,

jaká snad máš, bys jmění množil, zdraví, dobré jméno zachoval ; osvědčuj, že Mu všechno obětovati chceš. Denně myslí již ráno na to, co se ti přes den přihodí. Snad ti v ten den přinesou zprávu o ztroskotání lodi, o úpadku, o požáru ; snad utrpíš, než noc nadejde, velikou hanbu, neblahou opuštěnost ; snad ti smrt odejme osobu, kterou miluješ; sám nevíš, nezemře-li náhle nebo smutnou smrtí. Všecky tyto nehody přijmi, kdyby je Bůh dopustil. Přinut vůli, by se této oběti podrobil, a neustaň, až budeš moci s Bohem chtítí aneb nechtítí.

A když se vskutku neštěstí stane, hned poklekni před božským Spasitelem, místo, abys čas mařil a na lidi a na osud naříkal, a pros Jej o vytrvalost v tomto navštívení. Byl-li člověk smrtelně zraněn, běží k lékaři, jenž ho vyléčit může. Chceš-li v nehodě původce hledati, vždy jdi k Bohu, jenž tě zároveň i uzdravit může.

Proto jdi k Bohu, ale rychle, hned to budiž první péčí tvou. Přines mu zpět ránu, kterou ti zasadil, i biče které jsi pocítil. Tisíckráte celuj ruce svého ukřižovaného Spasitele, ony ruce, které tě udeřily. Opakuj před ním často slova, která v prudkých bolestech řekl : „Ot-

če, ne má, ale Tvá vůle staň se.“ Velebím Tě tisíckrát a děkuji Ti, že Tvé rozkazy se na mně plní, a kdyby bylo v mé moci jim odporovati, přece bych se poddal. Přijímám toto neštěstí a nechci v něm ani při jeho následcích naříkati nad tím, co trpím, ani nad lidmi, kteří mi ho způsobili, ani nad tím, jak, kdy a kde se stalo.

Vím, že Ty, Bože, tak a nejinak chceš, a raději bych zemřel, než bych Tvé svaté vůli v něčem odporoval. Buď vůle Tvá! Ano, Pane, ve všem, co chceš ode mne, dnes i vždycky, na nebi i na zemi. Buď vůle Tvá, jako v nebi, tak i na zemi.

Matka tisícerými něžnostmi chce potlačití bolestný výkřik dítěte svého, když je řežou a pálí. Jistě bolestná tato operace dítětku prospívá, vrací mu zdraví aneb aspoň mírní bolesti.

Totéž děje se v protivenstvích. Naříkáte, že vám ubližují, vás urážejí. pomluvou snižují, nespravedlivě statků zbavují. A přece jest váš Spasitel — a jméno jeho zní sladčeji než jméno otce i matky — svědkem vašich útrap; Ježíš nás nosí na prsou, prohlašuje, že zřítelnici jeho raní, kdo se vás dotýká. Přece však dovolil, abyste to trpěli, ačkoliv tomu zabrániti mohl; a vy

pochybujete, prospějí-li zkoušky tyto pomíjející ?

Nezapomínejte dále, že Pán Ježíš, chtěje nás neužitečných útrap uchrániti, ničeho neopustil, ba i přírodní zákony proměnil, aby nás útrap takových ušetřil. Vše, co se po smrti trpí, ať v pekle, ať v plamenech očistce, nemá žádné zásluhy, trpí se, aby se trpělo, a žádné odměny nelze za to očekávati. Co učinil Ježíš Kristus, aby nás ušetřil těchto neužitečných muk a útrap ! Vše podnikl, i sám na sebe vzal tyto útrapy ! Proto vylil nejdražší svou krev, proto na kříži zemřel. Ježíš Kristus vydal se hněvu Otce svého a zuřivosti židů, aby nás zachránil před věčným ohněm, ano i před očistcem. On i za nejmenší chyby naše dosti učinil a nám nenechal ničeho, za co bychom měli pykati ; ano, církvi své zanechal nevyčerpateľný poklad svých zásluh pro případ, že bychom upadli do nových hříchů. Tento jediný důvod stačí mi za tisícere jiné důkazy. Kdyby Duch svatý neblahoslavil těch, kteří pronásledováni jsou, i kdyby v Písmě sv. strasti nebyly velebeny, a kdybychom ani neuznávali, že jsou obyčejným podílem přátel Božích, přece bych věřil, že jsou nekonečně

prospěšny. Abych se o tom přesvědčil, stačí mi vědět, že Bůh sám mi připravuje a podává kalich hořký, jež na tomto světě pít mám. Tentýž Bůh, jenž tolik trpěl, aby mi útrap ušetřil, nesešle mi jistě žádných útrap, aby mne bezprostředně trápil.

Vidím-li člověka, jenž se všecek bolesti oddává v stastech, Bohem se slaných, pravím : opravdu, tento člověk rmoutí se nad svým štěstím ; on prosí na příklad, aby ho Bůh vysvobodil z chudoby, místo aby za ni děkoval. Jsem přesvědčen, že mu nic prospěšnějšího nemohlo se přihoditi, jak právě to, nad čímž nařiká, a pro to jsou nespočetné, jisté důvody. Kdybych však viděl, co Bůh vidí, kdybych poznával dobré následky těchto nehod, jak bych se posílil v této víře !

Kdybychom znali záměry prozřetelnosti, horlivě bychom toužili po zlu, jaké nyní s odporem snášíme. Každý zná příběhy Josefovy. Kdo sčítá jeho slzy, jeho prosby, aby nezdárné bratry uprosil, kolikrát objímal kolena jejich ; kdo vylicí jeho bolest, když jej bratři obnažili a Ismaelitům prodali ? Ner' pochybnosti, že zároveň i Bohu tisícere-sliby činil, přispěje-li mu ku pomoci. Ale Bůh jej nevyslyšel, protože miloval

jej, toto dítko prozřetelnosti, nevinnou oběť. Něco jiného byl by si přál, kdyby jej Bůh byl osvítil, kam jej přivede zajetí a otroctví. Později se ukázalo, že nehodou touto jej Bůh povznesl na trůn vladařský. Kdybychom měli jen něco víry, kdybychom věděli, jak nás Bůh miluje, jak o naše blaho pečuje, jinak bychom na své nehody pohlíželi. S nadšením bychom mu vstříc vycházeli, velebili bychom ruku, která nás navštěvuje.

„Jaké štěstí mi vzejde z této nemoci, která přerušuje pobožnosti moje?“ řekne snad někdo. „Jaký prospěch mi kyne ze ztráty, která mne k zoufalství přivádí, ze zmatku, jenž mi odvahu odnímá a ducha znepokojuje?“ Jest pravda, že nepředvídané zkoušky tísní člověka tak, že z doby této nedovede nějakého prospěchu míti. Ale dej pozor, a zkusíš, že Bůh právě neštěstím přízeň znamenitou ti prokazuje. Kdyby se to aneb ono nebylo přihodilo, nebyl bys se stal tak spravedlivým. Mohls tehdy pohrdati ctí a vážností u lidí? Miloval's hru, marnost, a přepych? Zanechal-li's touhy, bys bohatství nashíral a dítky vychovával k hodnostem světským? Snad nesmyslná přítulnost a přízeň srdce tvé

od Boha odváděla, a jediný, poslední krok se ti nedostává, bys došel dokonalé svobody. Nebylo třeba mnoho, a tys nepřinesl této oběti. Kolik milostí byl bys dosáhl, kdyby ti jediná tato okolnost nebránila!

Jest to opravdu maličkost a přece vyžaduje po duši námahy veliké právě roztržení toho posledního svazku, jenž ji se světem a svět s ní spojuje, proto bylo třeba rázného zakročení; proto obratná ruka, právě kdy jsi se toho nejméně nadál, do živého těla zářez učinila, aby otevřen byl vřed ve tvých vnitřnostech skrytý; a kdyby se to nebylo stalo, trvala by posud tvá ochablost. Nemoc vleklá, úpadek, jenž tě zničil, pohana, která tě hanbou pokryla, smrt osoby, kterou oplakáváš, to vše více zmůže, než všecka rozjímání, a všecky marné pokusy duchovních vůdců.

Má-li tvá nehoda výsledek, jaký Bůh chtěl, že tě odvedla ode všeho pozemského, a tě odevzdala Tvůrci tvému, pak jistě budeš Bohu děkovati za protivěnství. Všecka jiná dobrodiní, která jsi kdy přijal, porovnaj-li se s tímto zdánlivým neštěstím, osvědčí se jako menší důkazy přízně. Dříve jsi pokládal časné požehnání rodině tvé

skýtané za důkaz lásky. Od nynějška však vidíš zřetelně a cítíš, že Bůh tě nejvíce miloval, když tvé časné štěstí zničil; a byl-li dobročinný, když ti dal bohatství, čest, dítky a zdraví, že byl přestědrý, když ti vše vzal.

Nechci mluvit o zásluhách trpělivosti; jisto jest, že obyčejně v jeden den neštěstí více zásluh pro nebe nasbíráme, než za mnohá léta štěstí sebe lépe prožítá. Abych se jasněji vyslovil, mám málo důvěry v dobré skutky vykonané v štěstí, a nelze se příliš spoléhati na ctnosti, v nichž se tehdy cvičíme.

Veliký apoštol chlubí se toliko svými okovými, ztroskotaním, tresty nespravedlivými, k nimž byl odsouzen. Nevzpomíná svých modliteb ani svých apoštolských kázání. Neboť v takových dobrých skutecích jsme zřídka kdy tak pevní, aby nás nepřekvapila sebeláska, nepomáhá-li nám vytrvalá horlivost, nejvyšší bdělost a neobyčejná milost.

Každý ví, že nás štěstí činí choulostivými, a zřídka nalezneme, že by ten, jehož svět za šťastného pokládá, jednou neb dvakrát za den na Boha pomýšlel. Myšlenka na světské statky jeho ducha tak příjemně zaměstnává,

že pro ně na vše ostatní zapomíná. Neštěstí však nám samo o sobě vnuká vážné myšlenky, a tak přirozeně naše oči k nebesům povznáší, aby tento pohled zmírnil trpkost útrap našich. Boha lze oslaviti za všech okolností života. Víím, že křesťan, jenž Bohu slouží, pokud štěstí na něho se usmívá, Bohu čest prokazuje, ale jisto jest, že tento křesťan Jej tak nectí, jako onen, jenž Jej v neštěstí velebí. První se podobá pilnému a k službám ochotnému dvořanu, jenž svého knížete nikdy nepouští, na každý pokyn poslušen jest a o všech slavnostech mu čest vzdává. Druhý se podobá statečnému vojévůdci, jenž pro krále v tisícerych nebezpečích a za cenu svého života v bitvách vítězil, a pána svého daleko proslavil a hranice jeho rozšířil.

O člověku, jenž má plné zdraví, vládne velkým bohatstvím, jest ctěn a vážen, a všech těch darů povinně užívá, vděčně je přijímaje od Boha, nelze opravdu říci, že by nectil Boha křesťanským životem. Když však Prozřetelnost jej všech statků zbaví, bolestí a bídou jej navštíví, a on v těchto útrapách stejně smýšleje, vděčným zůstává, se stejnou přesností příkázání Boží zachovává a se stejnou bedlivostí

Jej na obtížné cestě následuje, pak skvěle a zřetelně hlásá velikost Boží a účinek milosti Jeho.

Uvažte sami, křesťané milí, jaká blaženost očekává těch, kteří ctili Ježíše Krista na trnité cestě, uvažte, s jakou radostí přijmou v nebi křesťana, jenž žil v samém utrpení, stále se cviče v trpělivosti, křesťana, pokrytého ranami a krví, jenž Pána následoval ve všech obtížích života, věrně Jej provázeje v útrapách. Potom teprve poznáme, jak velice nás Bůh miloval, dáváje nám příležitost, bychom tak hojnou odměnu si zasloužili; budeme si vyčítati, že jsme si stěžovali nad tím, co mělo rozmnožiti naši blaženost, že jsme si naříkali a bědovali, místo abychom se radovali, že jsme o dobrotě Boží pochybovali, když nám ukázal neklamná znamení její. Bude-li kdysi takto smýšleti, proč nechceme hned vstoupiti do poměrů tak skvělých a šťastných? Proč bychom Boha nevelebili již v tomto životě za všechny útrapy, když v nebi věčně za ně děkovati budeme? Proč bych záviděl bohatým, když mi tito kdysi záviděti budou nedostatky, které jsem snášel?

Svatý Augustín se podivuje, že tak silný, šťastný a ode všech tvorů neodvislý mocnář, jakým jest Bůh, zvláštním zákonem své tvorby přiměl k tomu, by Jej milovali, aby jim zjednal prospěch největší, jakého dosíci mohou. Ale tento skutek lásky jest ještě podivuhodnější: nespokojuje se s tím, by přátelům svým ukládal povinnost pro ně tak prospěšnou, nýbrž ještě jaksi nutká, aby ji plnili.

Neštěstím, drazí křesťané, Pán Bůh nutí nejzatvrzelejší, nejhříšnější lidi, by se vrátili k Jeho milosti; jaká jiná účinná cesta ještě zbývá? Slovo Boží, sv. svátosti, obyčejné milosti mohou upevniti v konání dobrého jenom toho, jenž to za povinnost svou uznává. Člověk však světskými záležitostmi obtížený, žena v rozkoši žijící a marnivosti oddaná, křesťan, jenž v bezbožnosti a nepořádku zešedivěl, musí trpěti aneb zahynouti.

Vím dobře, jak mocné jest slovo Boží, vím, že jest ostřejší než dvojsečný meč, ale každodenně pozorujeme, že se mu odporuje, že nevejde do srdcí zatvrzelých. Co se nakáže proti mrhavosti, která pohlcuje jmění chudých i bohatých; proti hře, která nás neuprosně olupuje o dobro, za něž

bychom nebe koupiti mohli, totiž o čas k tomu nám daný, abychom získali věčnost! Co se namluví proti nestřídmosti! A co prospějí všecky řeči proti hráčům z řemesla a proti těm, kteří všechno vydávají za šaty? Jedni zapomínají na to za chvíli, jiní na to vzpomínají, by se posmívali, jiní opět se urážejí, domnívajíce se býti v právu, když si stěžují na kazatele, protože jako náměstek Boží řekl, o čem nemohl mlčeti, nechtěje svědomí zraditi aneb nevěrnosti se dopustiti. Jak může Bůh tyto lidi přivést, by plnili povinnost? Není jiného prostředku, než nedostatek. Třeba je přinutiti, aby pracovali, živili rodinu a na stravu vydali to, co by vydali na přepych. Mluvte o modlitbě, o skromnosti k té, která si tolik zakládá na kráse své a poctě, jaké se jí dostává. Domníváte se, že vaší rady uposlechne? Aby zachráněna byla, třeba, by nemoc ji zohydila aneb zahanbení ze společnosti vypudilo.

Kdy chtěli byste bohatce a požívavce vybízeti, aby se obrátili? Nemá chuti slova Božího poslouchati, ani spasitelné rady přijímati. A kdyby se i to stalo, jak by se ujala svatá myšlenka v duchu, jenž jest pln zábav a světských zaměstnání? Milost sama,

byť i naléhavá, nenalézá cesty k tomuto srdci. Ale nezbyvá již než zoufati nad jeho duší? Či nemá božská Moudrost prostředku, aby jej od propasti odvedla? Bůh má prostředek, jehož používá vždy, aby přivedl k sobě ty, které Mu odcizilo světské štěstí. Tím prostředkem jest pohroma: prohraná rozepře, smrt manžela aneb dítě, ochrnutí, prudká dna, zlá horečka, nezhojitelná slabost, velká hanba. A jaký bude výsledek těchto navštívení? Neštěstí jako bolestná smrt člověka ohromí a zkruší, vnukne mu, aby pohrdal radovánkami, po nichž prve dychtil, vytýkati mu bude prostopášnosti života, jež mu hněv Boží zaviniily. Člověk strpí, by milosrdní lidé k němu přišli, aby jej aspoň potěšili. Bude-li všude prostředky proti nehodám svým hledati, upozorní jej na příčinu a připraví, aby užíval prostředků vhodných proti neduhu duše.

Konečně ku svému blahu život změní, poněvadž nemůže déle v hříchu trvati, aneb aby zadržel rámě Všemohoucího, jež ho tíží.

To vše zjevně dokazuje, že všichni v jakémkoli postavení žijeme, nehody s radostí přijímati máme. Jsme-li dobří, neštěstí nás očišťuje a lepšími

činí, množí nám ctnost a zásluhy; jsme-li hříšni, polepšuje nás a nutí nás, státi se ctnostnými. Nepůsobí-li neštěstí tak prospěšně na nás, nechá-li nás nezměněny aneb činí-li nás ještě horší, pak má zatvrzelé srdce toto dosti příčin, aby se rmoutilo. Nepoddajný odpor jest jistým a nepopíratelným znamením zavržení. Křesťan, který zle žije a jehož Bůh netrestá, měl by se třásti, a má-li cit, hrozí se. Ale když Bůh hříšníka trestá a hříšník se nepoddává ranám Jeho, takového lze jistě počítati mezi zavížené, nad spásou jeho třeba zoufati

O modlitbě.

(Výňatky z kázání P. de la Colombière, T. J.)

Jest nápadno, že ačkoli Pán Ježíš často a slavně sliboval, že přání naše vyslyší, většina křesťanů si vždy stěžuje, že nebývá vyslyšena. Z jedné strany nelze neúspěchu našich modliteb přisuzovati věcem, o které prosíme, kdyžtě v příslibení ničeho není vyňato; „všecko, začkoli byste prosili, na modlitbě, věřice, vezmete.“ (Mat. 21, 22.) Z druhé strany nelze neúčinn-

nosti této přičítati nehodnosti prosícího, neboť všem bez výhrady slíbeno: „Každý, kdo prosí, bere.“ (Mat. 7, 8.) Proč tedy tak mnohé modlitby nebývají vyslyšeny? Myslíte snad proto, že mnozí lidé jsouce nenasytí a nemožouce ani se dočkati svých přání, tak pilně prosby Bohu předkládají, a tolik se modlí, že Jej unavují a odporní se Mu stávají žvatlavostí aneb dotěrností? Nikoliv, milí křesťané, míním, že hlavní příčina jest, že Jej málo a bez vytrvalosti prosíme.

Ježíš Kristus nám jménem Otce svého slíbil, že nám dá vše, i nejmenší; ale On nám dal i rozkaz, jehož při modlitbě šetřiti dlužno; neboť nedbajíce toho pravidla, nedosáhli bychom ničeho. U sv. Matouše (6, 33.) dí: „Hleďte nejprv království Božího a spravedlnosti jeho: a toto všecko bude vám přidáno.“ Není vám zakázáno přát si bohatství a čeho k životu třeba, ano i pokojného, veselého života; ale tyto statky třeba s měrou žádati, a chcete-li, aby přání vaše jistě se vyplnila, prostě napřed o nejdůležitější, aby Bůh dáváje vám toto, přidal i ono nepatrné.

Právě tak se vedlo Šalomounovi. Když Bůh mu dovolil, čeho by si přál žádati, prosil o potřebnou moudrost,

aby dostal svým povinnostem jako král. Nezmiňoval se o pokladech ani o slávě, nýbrž mínil, že dává-li mu Bůh tak vhodnou nabídku, že třeba příležitosti použití, aby, což jest důležitějšího, dosáhl. A moudrost jeho zjednala (získala) mu, oč prosil, ano ještě více. „Že's žádal za věc tu, a neprosil's sobě o dlouhý věk, ani o bohatství, ale žádal jsi sobě moudrosti, hle, učinil jsem tobě podle řečí tvých. Rád ti udělím moudrost, že's mne o ni prosil, ale přece ti ušetřím stáří, čest, bohatství, že's mne o to neprosil: Ale i to, začož's neprosil, dal jsem tobě, totiž bohatství a slávu.“ (3 Král. 3, 11—13.) Zachovávali Bůh tento pořádek, udíleje dary své, nedivme se, že jsme posud marně se modlili. Dojat jsem mnohdy, vida horlivost některých křesťanů, jak dávají almužny, slibují pouti a posty, ano i kněze o přimluvu ve mši sv. žádají, aby časné záležitosti se jim zdařily. O, slepí lidé, pravím sobě, bojím se, že nadarmo se modlíte a modliti dáváte. Máte dary dávati, posty a pouti slibovati, abyste si vyžádali polepšení mravů, křesťanskou trpělivost, pohrdání a odloučení od světa. Když tak pravou horlivost osvědčíte, můžete prositi, byste nabyli zdraví, by se da-

řilo vaše zaměstnání; Bůh by tyto modlitby vyslyšel, ano by je i předcházel, spokojil by se, znáti vaše přání a je vyplniti.

Bez těchto prvních milostí mohly ostatní státi se škodlivými; a obyčejně též jsou škodlivé, proto je Bůh odpírá. My reptáme a stěžujeme si na nebe, že nedostává slibům. Ale Bůh jest laskavým Otcem, jenž raději naše stesky a reptání snáší, než by je umlčel dary, které by nám byly na škodu.

Co jsem řekl o statečích, platí i o zlu, kterému chceme ujíti. Nebažím po velkém jmění, řekne někdo, jsem spokojen, netrpím-li bídy. Čest a dobré jméno ponechávám těm, kteří za to slavni a znameniti jsou, já bych jen vyhnul se hanbě, kterou mi připravuje pomluva nepřátel. Konečně: Odříkám se všech rozkoší, ale trpím bolesti nesnesitelné; již dlouho prosím a zapřísáhám Pána, by je zmírnil, ale jest neprosný. Tomu se nedivte, milí křesťané. Máte mnohem vážnější, tajná zla, nežli jsou ona, nad nimiž si stěžujete, a přece neprosíte, byste jich byli zbaveni. Kdybyste za tím účelem jen polovici se modlili, jako jste se modlili, abyste zla vnějšího byli zbaveni, dávno by vás Bůh osvobodil od neuhů a ne-

dostatků. Chudoba v pokoře udržuje ducha, jenž k pýše se kloní; nezřízená láska ku světu činí potřebny pomluvy a ponížení, jaká vás zaimucují; nemoc jest ochranným štítem proti rozkoším, které by tě do tisícerého neštěstí uvrhly. Nemiloval by vás Bůh, ale ukrutně by vás nenáviděl, kdyby vám odňal tento kříž dříve, než by vám udělil ctnosti, jakých nemáte. Kdyby Pán aspoň nějakou snahu po těchto ctnostech spatřil, hned by vám je udělil, a ostatního se doprošovati nebylo by třeba."

Milí křesťané, protože příliš málo prosíme, ničeho nedosahujeme, jelikož Bůh nám málo nedá, aniž své štědrosti na maličkosti obmezí, nechtěje nám škoditi. Pozoruj laskavě, co dím, Boha neurážíme, žádajíce časný blahobyť, aneb aby nás sprostil kříže a útrap. Vím, že prosby o takové dary oprávněny jsou, žádáme-li takovým způsobem, že neodporujeme ani Jeho cti ani své spáse. Když však nepřispívá ani ku cti a slávě Boží, ani ku spáse duší, vyslyšel-li by Bůh vaše prosby o takové maličkosti, tvrdím, že spokojující se s malým, v nebezpečí jste, že nedosáhnete ničeho.

Mám vám podati prostředek, naučení, jak byste i o časné štěstí prosili, by Bůh vás vyslyšel? Modlete se z celého srdce: „Můj Bože, dej mi buď tolik bohatství, aby mé srdce bylo spokojeno, aneb takové pohrdání statky, abych po nich netoužil; buď mne zbav chudoby, anebo dej, bych po ní toužil a jí přednost dával před všemi poklady světa. Buď ukonči mé bolesti, aneb učiň, co pro tebe mnohem slavnější jest, aby mne nemoutily ani pokoje duše rušily, nýbrž zřídlem nejsladších radostí se staly. Ty můžeš mi kříž odnít, Ty můžeš mi ho tak nechat, bych necítil tíže jeho. Ty můžeš zhasiti oheň, jenž mne pálí, Ty můžeš, aniž bys ho zničil, způsobiti, by mne nepálil, nýbrž občerstvil jako mládence v ohnivé peci. Prosím tě o jedno nebo o druhé. Co na tom záleží, jak jsem šťasten! Jsem-li šťasten, vládnou pozemskými statky, činy nesmrtelnými Ti díky vzdávám. Jsem-li šťasten, zbaven jsa těchto statků, jest to zážrak, jenž Tvému jménu ještě více cti a slávy přinese, a za to neméně Ti budu povděčen.“

„Toť jest modlitba pravého křesťana důstojná. Jaký bude výsledek, když se takto modlíte? Předně budete

spokojeni při všech událostech, a čeho si jiného přejí ti, kteří časnými statky požehnáni jsou, jako spokojenosti? Pak dosáhnete nejen jednoho ze dvou, o něž jste prosili, ale obyčejně obého. Bůh vám dá dosti bohatství a zároveň vám udělí spasitelné pohrdání bohatstvím. Ukončí vaše útrapy a ponechá vám touhu po nich, kteráž vám získá zásluhu trpělivosti, ačkoliv nebudete trpěti. Zkrátka v tomto životě vás šťastnými učiní, a abyste nepřišli na scestí, vám marnost štěstí dá poznati a pocítiti. Lze si něčeho lepšího přát? Nikoliv. Když tak vzácný prospěch zasluhuje, abychom o něj se modlili, uvažte, že vytrvale o něj prositi třeba. Neboť že málo dosahujeme, není jedinou příčinou, že o málo prosíme, nýbrž, že ať o málo, ať o mnoho, nedosti prosíme.

Chcete-li, aby všechny vaše modlitby neomylně účinkovaly; chcete-li Boha přiměti, aby vašim přáním vstříc přicházel, nesmíte ustávat v modlitbě. Ti, kteří po nějakém čase v modlitbě ustávají, nemají pokory nebo důvěry, a proto nezasluhují vyslyšení. „Nežádej od Boha, jako bys rozkazoval, bys hned chtěl vyžádati,“ dí starý otec církevní. Nevíte, že Bůh

pyšným odporuje a pokorným milost dává? Nesnese pýcha vaše, abyste se více než jednou k téže věci vrátili?

Slyšte pravdu, kterou bych vryl hluboce do srdcí vašich. Poznáváme-li dobře, kam sahá dobrota Boží, nikdy nebudeme cítiti, že jsme odstrčeni; nelze se domnívati, že by Bůh nám odňal všecku naději. Já aspoň poznávám, že čím více mne Bůh nechává prositi o milost, tím více po ní toužím; nikdy nepřipouštím, že by modlitba moje nebyla vyslyšena, leč když jsem ustal v horlivosti. Cítím-li po roce modlitby tutéž horlivost, nepočhybuji, že přání moje bude vyplněno; místo, bych po tak dlouhé době tratil odvahu, raduji se, neboť jsem přesvědčen, že když čekám tak dlouho, vyslyšení dojdou. Kdyby prvotní vytrvalost nebyla dokonalejší, nebyl bych stejných přání tolikráte opakoval, když by naděje byla opustila. Ale poněvadž moje horlivost neustala, mohu doufati ve štědrou odměnu.

Opravdu bylo obrácení sv. Augustina svaté Monice teprve po 16 letech slzavých popřáno. Ale obrácení bylo nesrovnaně dokonalejší, nežli jak prosila. Přála si, by stále prostopášnosti mladíka do mezí počestnosti byly uve-

deny, a spatřila k radosti své, že přijal vznešené učení evangelické čistoty. Přála si, aby byl pokřtěn a křesťanem se stal, a viděla jej povýšena ku kněžství, ano i k biskupské hodnosti. Konečně prosila Boha, aby jej od bludů odtrhl, a Bůh jej učinil sloupem církve a bičem bludařů své doby. Kdyby zbožná tato matka po roce aneb po dvou letech byla ustála, vidouc, jak zlo vyrůstá, a jak nešťastný syn do nových bludů a prostopášností klesá, přidávaje k nečistotě lakomství a ctižádost; kdyby v zoufalství vše za ztraceno pokládala, jak velká byla by chyba a křivda, jaké by se na synu dopustila! Jaké útěchy zbavila by sebe, jakého pokladu svůj věk i doby pozdější!

Obracím se ještě k těm, kteří u oltářů dožadují oněch milostí, o které Bůh tak rád dává se prositi. Vy šťastné duše, jimž Bůh dal poznati marnost toho světa, které sténáte pod tíží naruživostí a o vysvobození z nich prosíte, vy duše horlivé, nadchnuté přáním, byste Boha milovaly a Jemu sloužily, jako svatí mu sloužili, kteří prosíte o obrácení manžela, aneb jiné milé osoby, neustávejte Boha prositi, buďte vytrvalí a ustavičně se zabývejte mod-

litbou! Odmítne-li vás Bůh dnes, zítra všeho dojdete ; nevyprosíte-li letos, budete na rok šťastnější! Zatím se nedomnívejte, že vaše námaha by byla marna. Čítají se povzdechy vaše, a a obdržíte v poměru k času, kterého jste k prosbám užívali. Nabudete pokladu, jenž převyšší všecka vaše přání!

Ještě vám odhalím tajné výhrady Prozřetelnosti. Odmítnutí, jakého se vám nyní dostává, jest v rukou Božích jenom prostředkem, aby vaše horlivost se více roznítla. Uvažte, jak jedná s ženou kananejskou; nechce ji viděti ani slyšeti, tvrději s ní nakládá, jakoby cizí byla. Neřekl bys, že s ubohou jedná nepřátelsky, a že její dotěrnost jej více rozzlobuje? Zatím se jí v nitru obdivuje, jest uchvácen její důvěrou, její pokorou, a proto jí (hned) nevyslyší. Zastřené milosrdenství, volá kněz Guerik při podobné příležitosti, stavíš se býti kruté, s jakou láskou odmítáš těch, které nejspíše chceš vyslyšeti! Nedivte se tomu, ale hledejte raději, aby vám zdánlivě ještě více bylo odepřeno.

Dělejte to jako žena kananejská užívejte proti Bohu stejných důvodů, pro které vás odmítl. Jak by měl mi vyhověti, rcete, toť by bylo chléb

dítek psům hoditi. Nezasluhuji milosti, o kterou prosím; prosím, aby mi dána byla ne pro mé zásluhy, nýbrž pro zásluhy mého Spasitele. Pane, třeba se ti obávati, že spíše vzpomeneš svého příslibení, nežli mé nehodnosti, a že splně moje přání, sobě křivdu učiníš. Kdybych byl hodnější tvých dobrodiní, bylo by to méně slavno pro Tebe, bys mně jich udělil. Ale není spravedlivo, nevděčníku milost prokazovati; avšak, Pane, vzývám tvé milosrdenství, a ne Tvou spravedlnost. Buď statečna, duše šťastná, která jsi dobře bojovati začala; neustávej, on miluje násilí, jaké mu činíš; on chce býti od tebe přemožen. Ukaž mu svou důvěru pevně k němu lnoucí, ukaž na sobě divy vytrvalosti, přiměj Boha, by odložil závoj svého milosrdenství, a s obdivem řekl: „Veliká jest víra tvá, staniž se tobě, jakž chceš. Již déle ti nebudu odpírati; co jsi žádala dostaneš, jak v tomto, tak i v onom životě!“

Odpustková modlitba.

Staniž se a budiž chválena a velebena nejsvětější a milování nejhodnější vůle Boží ve všech věcech.

Litanie k Božské Prozřetelnosti.

(Pro soukromou potřebu.)

Pane, smiluj se nad námi.

Kriste, smiluj se nad námi.

Pane, smiluj se nad námi.

Kriste, uslyš nás.

Kriste, vyslyš nás.

Otče s nebes Bože, smiluj se nad námi!

Synu, Vykupiteli světa, Bože,

Duše svatý, Bože.

Svatá Trojice, jeden Bože,

Božská Prozřetelnosti, hodná lásky
andělů i lidí,

Božská Prozřetelnosti, mocí Kristo-
vou vedená,

Božská Prozřetelnosti, řídící vše dle
počtu, míry a váhy,

Božská Prozřetelnosti, naděje spásy,

Božská Prozřetelnosti, útěcho duší na
zemi,

Božská Prozřetelnosti, cesto k nebi,

Božská Prozřetelnosti, věrná vůdkyně
duší ve všech nebezpečnostvích,

Božská Prozřetelnosti, hodná dárkyně
milostí,

Božská Prozřetelnosti, nevyvážený po-
klade všeho dobra,

Božská Prozřetelnosti, podpora spravedlivých,

Božská Prozřetelnosti, naděje opuštěných hříšníků,

Božská Prozřetelnosti, útočiště nemocných,

Božská Prozřetelnosti, útočiště v každé nouzi,

Božská Prozřetelnosti, tichosti v bouřích života,

Božská Prozřetelnosti, pokoji srdce,

Božská Prozřetelnosti, ochrano zarmoucených,

Božská Prozřetelnosti, léku proti všemu zlému,

Božská Prozřetelnosti, pokrme lačných,

Božská Prozřetelnosti, prameni občerstvení,

Božská Prozřetelnosti, pomoci chudých,

Božská Prozřetelnosti, podpora vdov a sirotků,

Božská Prozřetelnosti, vlastnosti Boží, hodná naší úcty a našeho klanění,

W. Pane, velebíme Tvou Prozřetelnost,

B. A poddáváme se všem jejím úradkům.

Modleme se.

Věčný Bože, jenž jsi zraky své Prozřetelnosti na nás obrátiti ráčil, abys nás nehodné řídil, popřej nám, prosíme, milosti, abychom poddávající se úplně všem úradkům Tvé Prozřetelnosti, kdysi došli nezměnitelné blaženosti nebeské. Pro Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

Cvičení v oddanosti Bohu.

(Modli se každý den.)

Co se mi dnes stane, Bože, nevím. To vím jistě, že se nic nestane, co jsi Ty od věčnosti nepředvídal, nenařídil a nepřikázal. S tím jsem spokojen. Klaním se Tvým věčným, nevyzpytatelným úradkům, poddávám se jim z celého srdce, z lásky k Tobě. Chci všecko, přijímám všecko, a obětuji Ti všecko a spojuji tuto obět s obětí Božského Spasitele. Jeho jménem a pro Jeho nekonečné zásluhy prosím o trpělivost v bídách svých, abych dokonale se poddával všemu, co na mně seslati ráčíš. Amen.

Devítidenní pobožnost k Panně Marii Lurdské. — Stran 68. Cena 80 hal.

Čestná Stráž před Nejsvětější Svátostí Oltářní. Příruční kniha arcibratrstva věčného klanění se Nejsvětější Svátostí Oltářní pod ochranou sv. Benedikta k vysvobození ubohých duší v očištění. — Str. 340. Cena 1 K 50 h.

Devítidenní pobožnost k Panně Marii Filipdorfské. — Stran 140. Cena 60 hal.

Devítidenní pobožnost k Božskému Srdci Páně. Napsal Štěpán Dohnal. Stran 162. — II. vydání upravil P. Benno Schaffra, ř. sv. B. — Stran 176. Cena 1 K 20 hal.

Dobrá kniha pro vychovatele a rodiče. Napsal Aug. Lubojacký. Str. 336. Cena 2 K.

Duch sv. Františka. Modlitební knížka pro údy III. řádu sv. Františka. — Str. 441. Cena 2 K. Vázaná v plátně 2 K 40 hal. — Vázaná v kůži 2 K 80 hal.

Duch ctihodného sluhy Božího Jana Kř. Marie Vianneye, faráře v Arsu. O jeho katechesi, kázáních a životě. Napsal A. Monnin. — Stran 207. Cena 1 K.

Dvanáct ročních měsíců dle víry a obyčejů lidových. Napsal Frant. Janovský. — Stran 98. Cena 80 hal.

Ježíš, moje všecko. Eucharistický měsíc. Napsal P. H. Lecrari S. J. — Stran 70. — Cena 36 hal.

Knihá o panenství. Nejvznešenější ozdoba nevinných srdcí. Napsal Dr. J. Kulén. — Stran 396. Cena 1 K 80 hal.

Královská cesta kříže. Všem trpícím a milovníkům kříže. Napsal Aug. Lubojacký. — Stran 514. — Cena 2 K.

Křesťanské napomínky k hlavním mravním ctnostem a zvláštním povinnostem. Napsal Jos. Bol. Podstránský. Str. 200. Cena 96 hal.

Kristus a Panna. Úplná rozjímavá a modlitební kniha. Napsal Aug. Lubojacký. Str. 630. Cena 2 K 40 hal.

Lurdská Panna Maria, nebo kdo má pravdu? Obrana proti útokům evangelického superintendenta od Dr. Jana Ackerla. Stran 201. Cena 20 hal.

Maria Panna Lurdská. Kniha pojednává o zázracích v Lurdech. Přeložil P. Petr Hlobil. Str. 465. Cena 3 K.

Maria, pomocnice křesťanů, nadpřirozený pramen milosti ve Filipisdorfě. Napsal Št. J. Křeček. Stran 222. Cena 1 K.

Měsíc Panny Marie, naší milé Paní nejsv. Svátosti Oltářní. Rozjímání vybraná ze spisů P. J. Eymarda. Stran 139. Cena 70 hal.

A

